

Volume 6

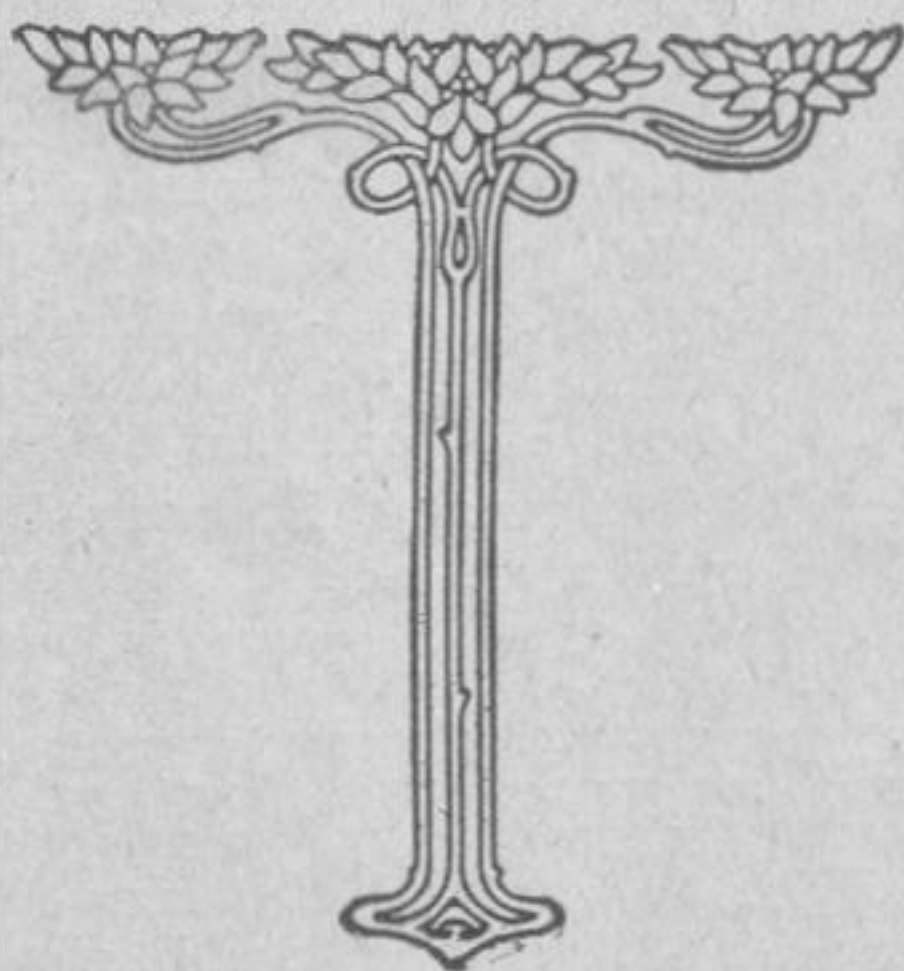
September, 1909

Number 2

Amerika Esperantisto

A Monthly Magazine of the
International Language

ESPERANTO

American Esperantist Company

235 Fortieth Street

CHICAGO

Price, Ten Cents

Per Year, One Dollar

AMERIKA ESPERANTISTO

WITH WHICH IS COMBINED

THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL

Entered as Second-Class Matter October 1, 1907, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879

Direktoro **ARTHUR BAKER** Managing Editor

TERMS OF SUBSCRIPTION

Per year in United States and Mexico, one dollar.
In Canada, \$1.15. In other countries, \$1.25

ADVERTISING RATES

Our rates are lower, in proportion to circulation, than those of any other Esperanto publication. Send for schedule.

KONDIĈOJ DE LA ABONO

Jara Abono, spesmiĵoj 2.05 en Usono kaj Meksiko.
En Kanado, Sm. 2.30. En aliaj landoj, Sm. 2.55

PREZOJ DE REKLAMADO

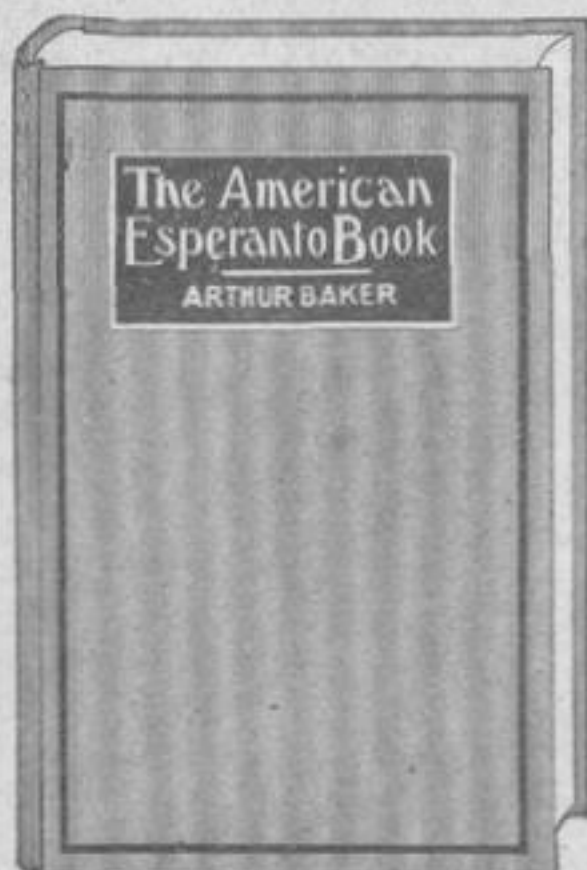
Proporcie al la disvendado, niaj prezoj estas pli malkaraj ol tiuj de iu alia esperantista eldonaĵo. Petu tarifkarton.

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY 235 Fortieth St. CHICAGO

THE AMERICAN ESPERANTO BOOK

The Standard Compendium. First edition issued, July 1907
Thirty-Eighth Thousand, January 1909.

CONTENTS

Pronunciation: Clearly explained, with keys and exercises. No teacher needed.

Grammar: The original international rules, with translation; a careful analysis from the viewpoint of the person of moderate education.

Exercises: Forty-two standard international exercises, by Dr. Zamenhof, author of Esperanto. Each has vocabulary, notes and translation.

Vocabularies: Esperanto-English, complete, 76 pages; English-Esperanto, selected, 54 pages.

Total, 320 pages. Heavy English finish paper, specially milled for us. Extra green cloth binding, white stamped

PRICES AND CLUBBING COMBINATIONS

Single copy, postpaid, \$1.00; with year subscription to magazine, \$1.50.
Five copies, express paid, \$3.75. The combination in clubs of five or more, at \$1.20.

SPECIAL PREMIUM EDITION

Same plates as cloth edition, narrow margins, thin bible paper, paper cover; weight, 4 oz.
FREE with each subscription to *Amerika Esperantisto*. Five or more, at 75c.

Clubs, Classes and Agents who have made an initial wholesale order are allowed wholesale rates on subsequent orders, any quantity. **Dealers** receive wholesale rates for any purchase.

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY CHICAGO
Publishers and Importers 235 East Fortieth Street

BOOK DEPARTMENT

Prices include postage. Terms, cash with order. Add ten cents for exchange on local checks. One-cent stamps accepted for small amounts. Write orders on separate sheet—apart from correspondence on other matters. Address all letters and make all remittances payable to AMERICAN ESPERANTIST COMPANY, 708-714 EAST FORTIETH STREET, CHICAGO.

THE AMERICAN ESPERANTO BOOK.

Extra Cloth Binding	\$1.00
Limp Leather Pocket Edition.....	1.25

Ever since its publication in 1907, the sales of The American Esperanto Book have exceeded, in America, the combined sales of all Esperanto text-books, both domestic and imported. The Esperanto text and exercises are by Dr. Zamenhof, author of the language. The grammar and commentary are by Arthur Baker, written in the United States language, especially for Americans. The Esperanto-English vocabulary is very large and complete. The English-Esperanto contains several thousand selected English words with translation. Total, 320 pages.

COMBINATION PRICES.

Cloth Book and Magazine one year.....	1.50
Leather Book and Magazine one year....	1.75
Magazine one year, Paper Book FREE....	1.00
Cloth Book and Magazine six months.....	1.25
Leather Book and Magazine six months..	1.50
Paper book and Magazine six months.....	.50

CLUB DISCOUNTS.

Cloth Book and Year Subscription (clubs of five)	\$1.20
Leather Book and Year Subscription (clubs of five)	1.40
Paper Book and Year Subscription (clubs of five)	.75
Paper Book and Six Months' Subscription (clubs of five)	.50
Cloth Book, five or more.....	.75
Leather Book, five or more.....	1.00

The rate indicated as applying to clubs of five applies to subsequent orders in any quantity from Esperanto club or bona fide subscription agent.

SPECIAL TERMS.

We supply "on sale" copies of the American Esperanto Book only, in cloth or paper binding only, to the proper officer of an Esperanto club, or to a responsible agent, remittance subject to sale; unsold copies to be returned at our demand, in good order, charges paid by shipper.

IMPORTED BOOKS.

We are the largest importers of Esperanto Books. We carry all the latest and best works of the world's leading publishers. Please do not ask us to secure old, out-of-print or rare

books. Imported books are not sent "on sale" under any circumstances. The prices quoted cover postage.

Abatejo de Westminster	\$0.15
Advokato Patelin (Evrot).....	.25
Angla Lingvo Sen Profesoro.....	.30
Aladin; au, La Mirinda Lampo.....	.20
Anatomia Vortaro	.45
Antaŭdiro (Stewart)	.20
Aspazio (Svjentokovski—Leon Zamenhof) ..	.75
Avarulo (Moliere—Meyer)	.25
Aventuroj de la Kalifo (Cox).....	.15
Bardell Kontraŭ Pickwick	.20
Brazilio (Backhauser)	.35
Bukedo (Lambert)	.65
Boks kaj Koks (Morton—Stewart).....	.20
A one-act comedy for 2 men and 1 woman	
Chio, (a game)	.50
A set of fifty cards, each containing forty Esperanto words, with directions for playing a number of interesting games. By Winifred S. Stoner. Combines amusement with an excellent memory exercise. Printed on playing-card enameled bristol, round-cornered and packed in a neat carton.	
Chu Li? (Dro. Vallienne).....	1.20
Cikado che Formikoj	.20
Cox Grammar and Commentary.....	1.00
An exhaustive treatise, too elaborate for beginners, but should be in the hands of every writer, teacher and serious student. Cloth, 357 pages	
Esperanto in Fifty Lessons.....	.50
A conversational method, by Edmond Privat	
Dictionnaire Esperanto-Francaise.....	.60
Diversajhoj (Lallemant kaj Beau).....	.45
Don Juan (Moliere—Boirac)	.45
Du Mil Novaj Vortoj.....	.45
Dutch-Esperanto Text-Book	.25
Edzigho Malaranghita (Inglada).....	.20
Elektitaj Fabeloj de La Fontaine.....	.25
Esperanto Teacher (Helen Fryer).....	.25
Eneido (Virgilio—Vallienne)	.90
English-Esperanto Dictionary	.65
By O'Connor and Hayes (The large book is known as the Rhodes Dictionary). Contains about 12,000 common English words, with Esperanto translation; 200 pages, press-board cover	
Rhodes English-Esperanto Dictionary....	2.00
Elektitaj Fabeloj de Fratoj Grimm.....	.55
Esperanto-English Dictionary (Motteau) ..	.65
The only such dictionary published; contains practically all Esperanto roots, with examples of applied suffixes	
Esperanta Sintakso (Fruictier)	.45

An international text-book, wholly in Esperanto	
Esperantaj Prozaĵoj (dudek verkistoj)...	.75
Esperantista Poshkalendaro (M & B)....	.35
La Faraono (three volumes)	2.05
La Faraono (any one volume).....	.70
Frazaro	.45
First Reader (Lawrence)	.25
French-Esperanto Text-Book	.25
Dano-Norwegian Text-Book	1.00
Fundamento de Esperanto (Paper).....	.60
Fundamento de Esperanto (Cloth).....	.90

Fundamento de Esperanto is the official basis of the language, containing the Ekzercaro of Zamenhof, with vocabulary translated into French, English, German, Russian and Polish. The price of the five-language edition is quoted above. The book has also been adapted to other languages, each in a separate edition, as follows:

Fundamento de Esperanto (Greek).....	.50
Fundamento de Esperanto (Italian).....	.50
Fundamento de Esperanto (Spanish).....	.50
Fundo de l' Mizero.....	.25
Fundamenta Krestomatio (half-leather)...	1.50
Fundamenta Krestomatio (paper)	1.10
The standard literary style-book of Esperanto, commencing with simple exercises and grading up to translations from the classics. Recommended to every Esperantist who desires to cultivate good literary style.	
* George Dandin (Moliere—Zamenhof)	.35
Ifigenio en Taurido	.65
(Dresden Congress Play)	
Imenlago (Storm—Bader).....	.25
Inter Blinduloj (Javal—Javal).....	.60
Internacia Krestomatio (Kabe).....	.40
Interrompita Kanto (Orzeszko—Kabe)...	.25
An Introduction to Esperanto	.10
By Arthur Baker. Prepared especially for propaganda uses, and for persons who do not care to make a thorough study of the language. Fifteen copies, postpaid. \$1.00.	
Jeso de Knabinoj	.20
Julio Cezaro (Lambert).....	.60
Kantaro (Thirteen Songs for Quartet)....	.25
La Kaprino de Sro. Seguin	.05
Kastelo de Prolongo (Dro. Vallienne)....	1.20
LA KOLOMBA PREMIA (Dumas-Papot)	.20
Part of La Deko Internacia; with nine others, issued periodically, same series and price, \$1.00.	
Kolorigisto Aerveturanto	.15
Komercaj Leteroj (Berthelot kaj Lambert) ..	.20
Komerca Sekretario (Sudria).....	.20
Komunista Manifesto (Marx—Baker) ...	.50
Konkordanco de Ekzercaro (Wackrill)....	.35
Kondukanto kaj Antologio (Grabowski)...	.60
Gradeu exercises, literature, etc.	
Kristana Esperanta Kantareto.....	.20
Kurso Tutmonda Laŭ Natura Metodo... ..	.25
Kvar Evangelioj (Laisney).....	.50
Libro de Humorajo	.75
Lauroj (prize articles from "La Revuo")..	.65
Matematika Terminaro (Bricard).....	.25
Monadologio (Liebniz—Boirac)	.20
LA MOPSO DE LIA ONKLO (R. M. Chase) ..	.20
Part of La Deko Internacia; with nine others, same series and price, \$1.00;	

issued periodically.	
Muzika Terminaro (F. De Menil).....	.20
Nevo Kiel Onklo (Schiller—Stewart)....	.30
Ordo de Diservo (Anglican Church).....	.20
Pola Antologio (Kabe).....	.60
Polish Text-Book	\$0.30
Polish Word-Book	.25
Pri Apendicito (Roberts-Besemer)	.10
Provo de Marista Terminaro	.50
Poshlibro Internacia Por Aferistoj, Turistoj, ktp.	.60
Paghoj el Flandra Literaturo.....	.45
Predikanto	.25
Primer of Esperanto (O'Connor).....	.10
Prozo kaj Versoj (Vincente Inglada).....	.60
Psalmaro	.75
Pictorial Esperanto Course	.35
Poshkalendaro (Fred) ..	.25
Rabistoj (Schiller—Zamenhof)	.65
Rakontoj pri Feinoj (Perrault—Sarpy)...	.30
La Regho de la Montoj.....	1.05
Revizoro (Gogol—Zamenhof)	.50
Rip Van Vinkl	.25
Robinsono Kruso (Defoe—Krafft)	.50
Rompantoj (Valjes)	.30
Sentencoj de salomono (Zamenhof).....	.45
Shi Klinighas Por Venki	.50
Standard Course (Bullen) paper	.25
Standard Course; same, in cloth.....	.50
Standard Manual (Jelley), cloth, .50; paper	.35
Sub la Negho (Porchat—Borel).....	.35
Tria Kongreso	.50
Tri Unuaktaj Komedioj	.30
Tutmonda Jarlibro Esperantista (1908)...	.60
Tutmonda Anekdotaro (Unua).....	.10
Universala Vortaro (Zamenhof).....	.30
Unua Legolibro (Kabe).....	.55
Unua Protestant Diservo.....	.15
Ventego (Shakespeare—Motteau)	.75
Verdaj Fajreroj (Frenkel).....	.30
Verkaro de Devjatin	.60
Vivo de Jesuo (Renan—Gasse).....	.70
Virineto de la Maro (Zamenhof).....	.45
Vojagho Interne de Mia Chambro.....	.25
Vollstandiges Lehrbuch der Esperanto....	.45
Worterbuch Deutsch-Esperanto	.75
Yiddish Text-Book (Bresler).....	.25

ESPERANTO KEYS.

Foreign Languages, per copy, 2c; 100	1.25
Bohemian, French, German, Hungarian, Italian, Norwegian, Portuguese, Russian, Spanish	
Keys in English, 2c each; in lots of 25 or or more, each.....	.01
No better propaganda matter is printed	
Write a letter to your friends, in Esperanto, enclosing a Key. He will be "tickled" to see how easily he can read it.	

WHOLE OF ESPERANTO

Foreign Languages, per copy, postpaid..	.05
Bohemian, French, German, Italian, Spanish, Swedish	

PROPAGANDA PAPER

Elements of Esperanto, 16-page pamphlet: 10 for 10c; 50 for 30c; 100 ...	.50
Grammar Propaganda Cards, 50 for 13c; 100	.25
Troiseme Congres Universel.....	\$0.05
Introduction to Esperanto	.10
(Fifteen copies for \$1.00.)	

POST CARDS

Raising the Flag at Chautauqua, two for...	.05
Group of Esperantists, two for.....	.05

MAGAZINES BOUND

Amerika Esperantisto, Volume 1.....	3.50
Volume 2, \$1.00; Volume 3, \$2.00	

These volumes are nicely bound, stiff boards and cloth, gold side stamp. We are well supplied with Vol. 2, have a few of Vol. 3, and very few Vol. 1. Those who care to own a complete collection will do well to buy this year

Esperanto Flag	\$2.00
Heavy green felt, 25x38, for wall decoration (star on one side only).	
Esperanto Button	.10
Celluloid with green star and words. Five or more, 5 cents each.	

LA REVUO.

Sample copy, 15c; annual subscription....	\$1.6.
---	--------

This monthly magazine, containing in each issue a translation by Dr. Zamenhof of some literary masterpiece, is probably the leading Esperanto magazine of the world. For the reason that we are general American agents for the Esperanto books published by the Revuo firm, we accept subscriptions and single copy orders for this periodical. We prefer not to receive subscriptions for other foreign magazines. Unless otherwise ordered, Revuo subscriptions will begin with the January, 1909, number.

SONG-BOOKS AND MUSIC.

Sheet music is imported by us often through indirect sources and cannot be guaranteed in perfect condition. Sent postpaid in strong mailing tubes at prices quoted:

Himno al Zamenhof (Deshays).....	.35
La Kanto de l' Cigno (F. de Menil).....	.35
La Vojo (Deshays).....	.20
Kushas Somero (F. de Menil).....	.35
Mi Audas Vin (L. Zamenhof-Harris).....	.35
Mi Audas Vin (F. de Menil).....	.35

Birdoj Forflugu (Seyanaeve—Guivy).....	.50
Himno (Dombrovski—Guivy)	.40
Serenado (Butler—Bird)	.35
Esperanta Kristana Kantareto	.20
Kantaro (Thirteen songs for quartet).....	.25

NEW BOOKS.

Mistero de Doloro.—The Barcelona Congress play. A three-act Drama translated by Pujula y Valles. The plot involves a widow of middle age, who, having a young daughter, marries a man under thirty. Possibly the imagination of the reader can picture the rest, and possibly not. The book is sent, postpaid, by Amerika Esperantisto, for 60 cents.

SPEAK ANOTHER LANGUAGE

ENGLISH • GERMAN • FRENCH
ITALIAN • SPANISH

CORTINAPHONE

"The Original Phonographic Method"

Awarded Medals—Chicago 1893, Buffalo 1901

"Most sensible plan to acquire languages." "Clear-est and most progressive method ever published."

Such is the testimony of thousands who have used the Cortinaphone Method of Language study. It enables anyone to learn any language in the easiest, simplest, most natural way. No costly native teacher, no loss of time from regular work, no drudgery.

The Cortinaphone Method makes language study a pleasure and at the same time gives you a practical speaking knowledge. You learn to speak and understand a foreign tongue as you learned your own language, by listening to it. It is the

IDEAL HOMESTUDY METHOD

Always ready when you have a few moments to spare. It is endorsed by the ablest teachers and philologists of the world.

Records Furnished in Any Language

Largest collection of language master records in all tongues. Our free

booklet tells all about the Cortinaphone Method; also our easy payment plan.

Write for it today.

CORTINA ACADEMY OF LANGUAGE.

217 Cortina Bldg.
44 W. 34th St.,
New York.

CORTINAPHONE

DIAMONDS ON CREDIT LOFTIS SYSTEM

Send for our handsomely illustrated 1909 catalog containing 1500 beautiful reproductions of all that is correct and attractive in Diamonds, Watches, Jewelry. Then, in the privacy of your home or office, select whatever you desire.

We Send on Approval the goods you wish to see. If you like them, pay one-fifth the price on delivery and the balance in eight equal monthly payments. We make your credit as good as the millionaire's and give you the advantage of the lowest possible prices. We make \$5 or \$10 do the work that \$50 does in a cash store, and give a written guarantee of value and quality. Catalog free. Write today.

Invest in a Diamond. It will pay better than stocks, bonds or savings bank interest, for Diamonds increase in value 10 to 20% annually, and your security is absolute. Our

LOFTIS THE OLD RELIABLE ORIGINAL DIAMOND AND WATCH CREDIT HOUSE. Established 1858. beautiful catalogue, which contains over 1,500 illustrations, is sent free. Write for it today. DO IT NOW. BROS. & CO, Dept. K 761 92 State St., Chicago, Ill.—Branches: Pittsburg & St. Louis

Simplicity

in a typewriter secures durability, ease and efficiency of operation, and increases the speed and accuracy of the work: the

UNDERWOOD

STANDARD
Typewriter

is a
**Marvel
of
Simplicity**

Yet every part is carefully chosen as the best possible means to the perfect finished product.

There is nothing hidden about the Underwood. The type-bars lying when at rest in a compact segment; the patented guide—all the parts which permit the visible writing—which help, not bother, the operator will be shown you, explained also if you like; but really you'll see for yourself why the Underwood *does* endure and why its operation is so easy, quick and accurate.

UNDERWOOD TYPEWRITER COMPANY, Inc.

ANYWHERE

ESPERANTO ASSOCIATION
OF NORTH AMERICA

AMERICAN CONGRESS.

The Second American Esperanto Congress which met at Chautauqua, New York, during the week of August 9-14, 1909, was by far the most successful gathering of Esperantists ever held in North Amerika. While the attendance was somewhat smaller than the committee had hoped, it was composed largely of representatives of organizations, who were there more for the purpose of placing the Esperanto organization on a still more businesslike and firm basis, rather than merely for personal enjoyment. In spite of the important business done during the week, those present had a thoroughly enjoyable time, because of the sociability of the Esperantistaro and especially of the delightful entertainments given by some of the delegates. Though after all, the feature of the Congress that contributed most to the pleasure, was the presence among us of the distinguished and genial president of the British Esperanto Association, Dr. John Pollen, who not only gave us during the week several interesting and inspiring addresses, but also won the heart of every kongresano by his truly Esperantist frateco. As an expression of the appreciation of the congress for Col. Pollen's presence, the committee appointed for the purpose drew up and presented to Col. Pollen the following communication:

Al Kol. Johano Pollen, C. I. E., LL. D., I. C. S.,
B. V. R. (R) V. D., Presidanto de la Brita
Esperantista Asocio.

Kara Doktoro Pollen:

Je la nomo de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko, kunveninta en ĉiujara kongreso ĉe Chautauqua, N. Y., ni havas grandan plezuron esprimi al vi la profundan estimon de la Asocio kaj kore danki vin, tial ke vi vojaĝis Usonon por ĉeesti kun ni je tiu ĉi okazo.

Ni korege sentas ke via vizito ne nur estas grandega antaŭenpuŝo por nia kara afero en Usono, sed ankaŭ kaj precipe vera pruvo de tiu simpatio kaj bonvolo de la patrina lando, kiun en viaj paroladoj al ni vi tiel elokvente esprimis. Ni inspiriĝis aŭgante de vi pri la progreso de Esperanto en la tuta mondo, kaj ni gratulas vin ke vi mem ludis grandan rolon en tiu bela movado.

Ni certigas vin pri niaj bondeziroj por via feliĉa reveno hejmen kaj ni esperas ke vi alportos la Britan kaj Esperantan Standardojn ĉe la Sesan en Washington.

Korege viaj por nia sankta ideato,

Virgil C. Dibble, Jr.,
Wm. S. Hamilton,
Clayton R. Bowen,
Komitato.

To the above letter Col. Pollen made the following characteristic reply:

Karaj Kunlaborantoj,

Dankon, multan dankon, pro via afabla kaj tro dankema letero, kaj pro via bonkoreco kaj gastemeco al mi. KREDU min, mi neniam forgesos pri via afabla akcepto, kaj plezurege rakontos pri ĝi al viaj samideanoj en Granda Britujo. Mi sentas ke mi preskaŭ nenion faris por vi. Sed mi sentis min tute hejme ĉe vi kaj estas neeble ne ami vin! Mi komprenas vin frate kaj perfekte, kaj mi estas certa ke vi, energiaj pioniroj de nia sankta afero, faros "La Sesan" en Usono tiel sukcesa ke ĝi estos konata kiel "La Plej Grande-e-e-ga Sukeeso el ĉiuj."

Antaŭen, fratoj; ni venkos! Vivu Usono!
Vivu Zamenhof!

Koran saluton al ĉiuj Usonaj gekunbatalantoj. Estu nia signo "fera fideleco kaj konstanteco." Denove koregan dankon! Ĝis la revido.

Ĉiam via samideano kaj frate,

J. Pollen.

SPECIAL NOTICE.

The attention of the members of the association is called to the changes in the constitution published in this number, and especially to the change in dues for membership. The regular membership fee will hereafter be fifty cents, which will support both the state organizations and the national. The attention is also called to the provision for Life Members and Sustaining Members. If the organization is to be upon a firm business basis, able to carry on its work successfully, it must have the "sinews of war" which a large number of Sustaining Members will provide. At the time of going to press seventeen had already pledged themselves as Sustaining Members, and it is hoped that we shall have at least two hundred within the next two months. Full list of Sustaining Members will be published in the November number.

CONSTITUTIONAL AMENDMENTS.

The following amendments to the constitution were passed during the congress:

Article III amended to read as follows:

Section 1.—Any individual interested in Esperanto shall be eligible to membership in this association.

Section 2.—Any person paying to the Treasurer the sum of one hundred (\$100.00) dollars shall be eligible to Life Membership. Such members shall pay no annual dues during life. All moneys received from those elected to Life Membership shall constitute a fund to be known as the Endowment Fund. This fund shall be invested safely under the direction of the Executive Committee, and the income alone shall be used, as the executive committee may direct, for the purposes of this association.

Section 3.—Organizations composed of members of this association may be formed in any district, subject to the following conditions:

1.—The word "District" as hereinafter used is hereby taken to mean any governmental subdivision not smaller than a County in the United States system of governmental subdivisions, or a group of such governmental subdivisions, not in any case to go beyond the limits of any Division of the association as defined in Article VII.

2.—Upon application made to the executive committee by at least 20 per cent of the members residing in such district, a charter may be issued to such organization.

3.—Subject to the provisions of this constitution and subject to the general supervision and control of the executive committee said charter shall give to such organization full power and authority to organize such district, to conduct propaganda work therein, and to

administer the business of this association within such territorial limits.

4.—Such organizations when chartered shall have the power and authority to grant charters upon such conditions and they may impose not repugnant to the provisions of this constitution, to local clubs, groups, or societies within such district, all of whose active members shall be members of this association.

5.—Not more than one organization shall be chartered by this association in any one district, except as provided in paragraph 9 of this section.

6.—Upon a majority vote of the members of any district organization, such district may be divided and two or more organizations therein may be chartered.

7.—When such division of any district organization is made, the respective jurisdictions of each newly chartered organization shall be limited by the executive committee and the original charter shall be surrendered.

8.—In matters other than financial, the work of all district organizations shall be under the constant supervision and control of the councilor of the division in which they are located. Reports other than financial from such organization to the secretary of this association and communications from the said secretary to any such organization shall be made through the councilor.

9.—Within geographical limits not included within the district of any chartered district organization, charters may be granted by this association to local clubs, groups, or societies, all of whose active members shall be members of this association: provided, however, that if afterward a district organization shall be chartered in a district in which any so chartered local organization is situated, said local organization shall surrender its original charter and shall receive without cost a charter from the newly organized district association.

10.—Organizations receiving charters shall pay into the treasury of the body issuing said charter a charter fee of one dollar (\$1.00).

Eliminate the present Article VI and substitute the following:

Article VI—Dues and Votes.

Section 1.—Each member of this association shall pay annually in advance in the manner hereinafter provided, the sum of fifty cents, and shall be entitled to one vote.

Section 2.—Individual members, where no chartered district organization exists, shall pay their dues direct to the secretary of this association.

Section 3.—Active members of local organizations chartered by this association shall pay their dues to the secretary of such local organization who shall remit the same monthly to the secretary of this association.

Section 4.—Secretaries of all chartered district associations shall collect from the members of this association within their territory the dues of this association and after paying twenty-five cents per capita into the treasury of their own organization, shall remit the balance monthly to the secretary of this association.

Section 5.—Where no chartered district association exists, twenty-five cents per capita of all due received by the secretary of this association shall be paid to the councilor of the division from which it comes, to be used by him for expenses connected with propaganda work in his division, and the balance shall be paid into the treasury of this association.

Section 6.—Individuals who, in addition to the annual dues, pay the sum of ten dollars (\$10.00) per annum in advance, or guarantee the payment of the sum of one dollar (\$1.00) per month during at least twelve consecutive months, shall be known as Sustaining Members. Those who make the payments monthly shall be deemed Sustaining Members only during the time such payments continue.

Add to Article IV the following:

Section 6.—Upon nomination of the councilor of any division, the Executive Committee shall appoint members of such division to serve during its pleasure as assistants to the councilor. The work of such assistants shall be under the supervision and control of the councilor.

Article VII amended as follows:

In Section 3, paragraph 10, strike out the words "Wyoming, Utah, Colorado, Arizona, New Mexico."

Add paragraph 12 as follows: The states of Wyoming, Utah, Colorado, together with Arizona and New Mexico shall form the Rocky Mountain Division and elect one councilor.

Article XI amended to read as follows:

This constitution shall not be amended, except by a two-thirds vote at any annual meeting of the association. Proposed amendments must be endorsed by at least two councilors or by at least twenty-five members of this association, and, when so endorsed, notice of the same, giving full text of the proposed amendment, shall be published in the official organ, or sent to each member of the association at least thirty days prior to the annual meeting, otherwise such amendment shall not be considered.

CONGRESS ACTIONS.

The following is a resumé of the other important acts of Second American Congress at Chautauqua:

It was voted that our representative at the Fifth International Congress at Barcelona be instructed to work for a truly representative International Body, and also instructed to ask

that all members of the Lingva Komitato from the United States and Canada be elected from a list of nominees made by this association.

Mr. Arthur Baker, now a member of the Lingva Komitato, tendered his resignation, subject to the action of this association.

The following resolution was passed:—Be it resolved that it is the sense of the Esperanto Association of North America, assembled in annual meeting, that we favor a conservative attitude on all linguistic questions, and so instruct our members of the Lingva Komitato; and it is also resolved that all members of the Lingva Komitato, elected from the United States and Canada, should tender their resignations to that committee, subject to the nominations made by this association.

It was voted that the Council prepare a list of nominees for the Lingva Komitato. The following list of names was prepared and given to our representative to present at Barcelona:

Dr. D. O. S. Lowell, Dorchester Centre, Mass.

Dr. Ivy Kellerman, Columbus, Ohio.

Mr. John Fogg Twombly, Brookline, Mass.

Dr. James Underhill, Idaho Springs, Colo.

Prof. Benedict Papot, Chicago, Ill.

Mr. Lewis B. Lueders, Philadelphia, Pa.

It was voted that the officers of this association should do all possible in urging upon the United States Government the resolution favoring Esperanto, which was passed by the Pan-American Scientific Congress.

The following resolution was passed:—Whereas, Mr. John F. Twombly, the Founder of organized Esperanto in America, was unable to attend the Second American Congress, we, the members of the Congress, hereby direct the secretary of the E. A. of N. A. to express to Mr. Twombly our sincere regret at his absence from this Congress.

OTHER FEATURES.

In response to invitations sent out by the congress committee, cordial greetings were sent by several chambers of commerce, universities, educational authorities, etc. And personal representatives were present from the Charleston, S. C., Chamber of Commerce, U. S. Department of Agriculture, Washington Chamber of Commerce, South Carolina State Supt. of Education; also Mr. Lisle Terwilliger, of Cleveland, Ohio, was present for the purpose of making a report to the Postmaster General of the United States.

NEW COUNCIL.

The following councilors were elected by the members of the various divisions:

New England—Mr. Herbert Harris, Portland, Maine.

New York—Mr. Henry D. King, Brooklyn, N. Y.

Eastern—Mr. John M. Clifford, Jr., Brad-dock, Penn.

Capitol—Mr. J. W. Cheney, Washington, D. C.

Southern—Mr. Virgil C. Dibble, Jr., Charleston, S. C.

Ohio Valley—Pres. Charles F. Thwing, LL.D., Western Reserve University, Cleveland, Ohio.

Central—Prof. Benedict Papot, Chicago, Ill.

Prairie—Mr. C. J. Roberts, Omaha, Neb.

Southwestern—Dr. Elmer E. Haynes, Lewis, Kansas.

Western—Prof. J. J. Wedel, Anaconda, Montana.

Canadian—Edwin E. LaBeree, Ottawa, Canada.

Rocky Mountain—Prof. Frank H. Loud, Colorado Springs, Colo.

New Officers.

The General Council has elected for the ensuing year the following officers:

President—Dr. D. O. S. Lowell, Dorchester Centre, Mass.

Vice President—Dr. H. W. Leomans, Fort Wayne, Detroit, Mich.

Secretary—Mr. Edwin C. Reed.

Treasurer—Mr. Edwin C. Reed.

STANDING COMMITTEES.

Executive Committee.

Prof. W. J. Spillman, Chairman, Dept. of Agriculture, Washington, D. C.

Ivy Kellerman, A. M., Ph. D., Columbus, Ohio.

Mr. James McKirdy, Pittsburgh, Pa.

Publication Committee.

Prof. W. J. Spillman, Washington, D. C.

Dr. W. S. Hamilton, Wheeling, W. Va.

Mr. Robert Stark Sparkman, Columbia, S. C.

Mr. Burt P. Mills, Idaho Falls, Idaho.

Dr. B. K. Simonek, Chicago, Ill.

Examination Committee.

Ivy Kellerman, A. M., Ph. D., Columbus, Ohio.

James Underhill, Ph. D., Idaho Springs, Colo.

Charles Vilas, LL. B., Evanston, Ill.

C. H. Fessenden, M. D., Newton Centre, Mass.

Mr. Charles W. Noddings, File Hills, Sask., Canada.

Propaganda Committee.

Mr. James McKirdy, Pittsburg, Pa.

Mr. Kenneth M. Smith, Colorado Springs, Colo.

Mr. E. J. Burnham, Manchester, N. H.

Mr. Virgil C. Dibble, Jr., Charleston, S. C.

Mr. Edwin E. LaBeree, Ottawa, Canada.

LIST OF NEW MEMBERS.

NEW ENGLAND DIVISION.

Page, Caleb A., Burlington, Me.

Jones, Arthur, Newton, Mass.

Clarke, Edward Perkins, Mystic, Conn.

NEW YORK DIVISION.

McDonald, Miss Anna, Buffalo.

Groos, Fred A., Hornell, N. Y.

Droney, Mrs. J. R., Olean, N. Y.

Klein, Philip, New York City.

Martin, James F., Whitesboro, N. Y.

Burling, Ida M., Ithaca.

Inghran, Loy McAfee, M. D., New York City.

EASTERN DIVISION.

Hitchcock, Mrs. Angeline E. P., Springboro, Pa.

Kurtz, Samuel G., Youngsville, Pa.

Hoke, H. M., Harrisburg, Pa.

Hoke, Mrs. H. M., Harrisburg, Pa.

Brigandi, Philip, Pittsburgh, Pa.

Stotler, Wilkinsburg, Pa.

Probasco, Mrs. Anna A., Jamesburg, N. J.

CAPITOL DIVISION.

Strickland, Ralph, Silver Spring, Md.

SOUTHERN DIVISION.

Ashford, Robert, Watkinsville, Ga.

Bevitt, Mrs. Zay Rector, Gainesville, Ga.

OHIO VALLEY DIVISION.

Terwilliger, Lisle, Cleveland, Ohio.

Randall, Harry Burty, Springfield, Ohio.

CENTRAL DIVISION.

King, Miss E. Veva, Belvidere, Ill.

Weld, Miss Alice, Belvidere, Ill.

PRAIRIE DIVISION.

Gow, Prof. James Ellis, Cedar Rapids, Iowa.

SOUTHWESTERN DIVISION.

Dawson, A. L., De Valls Bluff, Arkansas.

WESTERN DIVISION.

Cross, Frank, Smuggler, Colo.

Mill, Bert P., Idaho Falls, Idaho.

Barnes, Edgar R., Prineville, Oregon.

Bertram, Mrs. G., Madras, Oregon.

Simpson, Miss E. Kate, Milan, Wash.

CANADIAN DIVISION.

Symes, R. B., Ottawa.

Elwell, Wm., Ottawa.

Clark, Andrew, Ottawa.

Lawrence, Zephaniah Sanford, West Shefford, Quebec.

BARCELONA FUND.

The following additional sums have been contributed toward the expenses of our representative to the Fifth International Esperanto Congress at Barcelona:

H. W. Fisher	\$3.00
Julius Echert	2.00
Arthur C. E. Hamblett	1.00
Manhattan Esperanto Group	2.00
Friends	1.00
Mrs. W. W. Davies	2.00
Rockland (Me.) Esperanto Society	2.10
John Lindgren (Brooklyn Society)	5.00
E. P. Clarke	.25
D. O. S. Lowell	5.00
A. D. Neeld	3.00
C. R. Bowen	1.00
P. D. Symes	3.00
Miss Elise Rochler	1.00
Boston Esperanto Society	10.00
Miss Clara J. Brown	2.00
Charleston Esperanto Group	2.00
Anonymous	1.00
Philadelphia Esperanto Society	2.00
Miss Lulu Wickersham	1.00
Dr. Samuel Rolston	1.00
B. K. Simonek	10.00
Z. S. Lawrence	1.00
Mrs. J. A. Droney	2.00
Miss M. K. Anacker	1.00
Miss Jessie L. Nichols	1.00
Miss Laura G. Moore	1.00
Miss Evelyn M. Tobey	2.00
J. D. Hailman	5.00
Miss Emilie Hoffmann	5.00
Brooklyn Esperanto Society	10.00

PASSED ADVANCED EXAMINATIONS.

Atesto pri Kapableco.

Henry W. Fisher, Pittsburgh, Pa.
 Miss Mary McEvoy, Indianapolis, Ind.
 Miss Katharine Walters, Indianapolis, Ind.
 Almos D. Neeld, Pittsburgh, Pa.
 J. D. Hailman, Pittsburgh, Pa.
 Dr. Wm. J. R. Thonssen, Washington, D. C.
 Harry Kurtz Randall, Springfield, Ohio.
 Mrs. R. B. Elliott, Omaha, Neb.
 Joseph J. Burita, Elgin, Ill.
 Dr. B. K. Simonek, Chicago, Ill.
 Prof. Clayton R. Bowen, Meadville, Pa.
 Miss Cora L. Butler, Port Richmond, N. Y.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATIONS.

Atesto pri Lernado.

Miss Ethel Veva King, Belvidere, Ill.
 Prof. Richard Schliwen, Gainsville, Ga.
 Harley C. Croessmann, DuQuoin, Ill.
 Miss Ida M. Huston, Pittsburgh, Pa.
 Miss Matilda A. Moldenhauer, Pittsburgh, Pa.
 Miss Martha Steding, Pittsburgh, Pa.
 Miss Eleanor Ralston, Wilkinsburg, Pa.
 S. W. Cunningham, Pittsburgh, Pa.
 Miss Mary Alma Cox, Pittsburgh, Pa.
 Miss Nora Hay, Pittsburgh, Pa.
 Miss Ida Blanch Gill, Pittsburgh, Pa.
 Mrs. L. de L. Helliwell, Toronto, Canada.
 Mrs. John R. McGee, Newport, Ky.

THE SIXTH INTERNATIONAL CONGRESS.

The Washington, D. C., Chamber of Commerce sent their secretary, Mr. Thomas Grant, to the national congress with a proposition to hold the Sixth International Esperanto Congress next year in the Capitol City. Since the Chamber of Commerce promises every assistance in their power to make The Sixth the greatest congress ever attempted, furnishing the necessary halls and a large auditorium, as well as some entertainment for the delegates, and because the Esperantists of Washington are enthusiastically prepared to assist, the American Congress voted that the Sixth International be invited to the city of Washington.

KRONIKO.

Belleville, Illinois.—La Esperanta Grupo organiziĝis la 27an de Julio, kaj ĝia akceptejo for fremduloj estas No. 23 West Main Street, dua etaĝo. Ĉe la venonta "County Fair" en Septembro ĝi proponas aranĝi grandan ekspozicion de esperantaĵoj kaj verkoj. Oni tre dankon iun esperantiston aŭ grupon, kiu povos sendi ludone iajn diversajn esperantaĵojn por helpi la aferon. Oni sin turnu al la sekretario, F. Reime, 23 West Main Street, Elgin, Ill.

SECOND AMERICAN CONGRESS

DUA AMERIKA KONGRESO

LASTJARE oni demandis inter si: "Ĉu Nacia Esperantista Kongreso en Amerika estas ebla afero?" Multaj respondis ke ne, sed ĝi fariĝis, kaj la rezultoj estis nekalkuleble bonefikaj por Esperanto en nia lando. Oni venis dubantaj, oni foriris fidantaj. Multaj venis kiuj neniam antaŭe aŭdis la lingvon parolata kaj kvankam komprenante laŭ ĝojiga mezuro, lasis plejparte la paroladon al kelkaj spertuloj. Almenaŭ duono el la kongresanaro konsistis el loĝantoj ĉe Chautauqua, kiujn esperantigis kaj iom instruis Sro. Privat dum la antaŭtagoj de la kongreso. Kompreneble ili admiris, entuziasmiĝis pri la lingvo, sed nemulte parolis. Tiu elemento preskaŭ tute mankis ĉe la dua kongreso ĵus okazinta. Estas vere, ke venis kelkaj nespertuloj, sed la plimulto el la ĉeestantoj estis tiuj, kiuj venis simple kaj nur ĉar ili amas la aferon kaj volas propagandadi.

La rezulto estis kongreso ne tiel granda laŭ nombro, sed multe pli forta rilate al povo, decido kaj organizeco. Kaj anstataŭ la lamanta parolomaniero de lasta jaro, oni aŭdis ĉiufanke fluan, senĝenan, belan paroladon de la lingvo. Nur la nombro da ĉeestantoj la kongreso dum la unuaj tagoj estis ne tute ĝojiga al la esperantistoj. Sed kiam oni interparoladis inter si, diskutis la staton de aferoj en la diversaj ŝtatoj, kompreniĝis ke multego ŝparas al si la monon por la preskaŭ certa veno de la Sesa Internacia Kongreso la proksiman jaron, oni pli kaj pli entuziasmiĝis, kaj eĉ unu aŭ du kiuj

LAST year people asked one another: "Is a national Esperanto Congress in America a possible thing?" Many responded in the negative, but it was held, and the results were incalculably beneficial for Esperanto in our country. People came doubting, they went away trusting. Many came who had never before heard the language spoken, and though understanding it to an encouraging degree, they for the greater part left the speaking of the language to a few experts. At least half of the congress body consisted of persons living at Chautauqua, whom Mr. Privat converted and instructed to some extent before the congress. Of course they had admiration and enthusiasm for the language, but did not speak it much. This element was almost wholly lacking in the congress just passed. It is true that a few persons came who were not experts, but the majority of those present had come simple and solely because they love the cause and wished to do propaganda work.

The result was a congress not so great in numbers, but much stronger in relation to power, decision and organization. And instead of the halting manner of speech of last year, one heard on every hand fluent, easy, beautiful pronunciation of the language. Nothing but the number of those present during the first days of the congress failed to be entirely encouraging to the Esperantists. But when they had talked among themselves, discussing the condition of affairs in the various states, it became understood that a large number had saved their money for the almost certain coming of the Sixth International Congress next year, people became more and more enthused, and even one or two who came complaining and prophe-

venis mallaŭdantaj kaj profetantaj nur malbonon ĝojiĝis kaj kontentiĝis, kaj en la fino regis la sento ke la kongreso estis ŝatinda sukceso. Lasante al la oficiala sekretario kaj la oficiala parto la priskribon de la pure oficialaj agoj de la kongreso, ni priskribos iome la aliajn aferojn. Por pli protekti niajn samideanojn kontraŭ la ebla inklino de nia propra rakontanto trograndigi ĉion esperantistan ni ĉerpos pogrande el *The Daily Chautauquan*:

Dimanĉo, Oka de Aŭgusto.

Je la tria kaj duono la Aŭlo Higgins, bone konata de tiuj kiuj ĉeestis la last-jaran kunvenon, estis preskaŭ plena je Esperantistoj kaj iliaj amikoj, kaj la granda nombro da vizaĝoj ne ankoraŭ viditaj inter ni estis ĝojiga atesto pri la kreskado de la lingvo en Ameriko. La programo de la servo estis donacita de *The Christian Herald*, el Nov-Jorko, kaj aranĝita, kun tradukoj de la himnoj, de Rev. A. Krafft, el Chicago, kaj Sinjorino Wilbur F. Crafts, el Washington urbo. Pastro S. H. Day, el Chautauqua, kondukis la servon, kaj Prof. Christen faris paroladon pri la interpaciĝo de la nacioj per Esperanto. Senĝene kaj senhezite la ĉeestantoj legis la respondojn kaj parolis la vortojn de la kantoj. La spirito de la diservo, kaj la granda nombro ĉeestanta forigis ĉiun dubon pri la sukceso de la kongreso kaj plenigis ĉiujn korojn per ĝojo kaj konfido.

Lundo.

La formala malfermo de la Dua Kongreso de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko okazis en la Amfiteatro je la dek-unua lundon matene.

La bonvena parolado je la nomo de Chautauqua estis farita de Sro. Bray al la Esperantistoj kunvenintaj en kongreso en tiu la dua kunveno por disvastigi la propagandadon de la nova internacia lingvo en Ameriko, kiu estas ankoraŭ iom nekulturita kampo. En lia bonvena parolado Sro. Bray priparolis la servon

syng only trouble cheered up and became contented, and in the end there reigned the feeling that the congress had been a complete success. Leaving to the official secretary and the official part the description of the purely official acts of the congress, we shall describe to some extent the other happenings. To protect our readers against the possible inclination of our own *rakontanto* to exaggerate every thing concerning Esperanto, we clip at length from *The Daily Chautauquan*:

SUNDAY, AUGUST 8TH.

At half past three Higgins Hall, well known to those who attended the convention last year, was nearly filled with Esperantists and their friends, and the great number of faces not previously seen among us was a pleasing testimony to the growth of the language in America. The program for the service was donated by the *Christian Herald*, of New York, and arranged, with translations of the hymns, by Rev. A. Krafft, of Chicago, and Mrs. Wilbur F. Crafts, of Washington, D. C. Rev. S. H. Day, of Chautauqua, conducted the service, and Prof. Christen made an address on the pacification of the nations through Esperanto. Easily and promptly those present read the responses and pronounced the words of the songs. The spirited character of the service and the large number present drove away every doubt as to the success of the congress and filled all hearts with joy and confidence.

MONDAY.

The formal opening exercises of the Second Congress of the Esperanto Association of North America were held in the Amphitheater at 11 o'clock Monday morning.

The address of welcome on behalf of Chautauqua Institution was made by Mr. Bray to the Esperantists in Congress assembled in this their second meeting to spread the propaganda of the new International Language in America, which is as yet rather an unworked field. In his address of wel-

kiun Chautauqua estas farinta por tiu ĉi movado al solidariĝo de la mondo, citante speciale la fakon de Esperanto en la somera lernejo, la kurson de lecionoj kiuj estas aperintaj en *The Chautauqua* dum la jaro, kaj la bonegan provizon da esperanta presaĵo vendata de la librovendejo de Chautauqua.

Sro. Bray diris, ke Chautauqua tre ĝojis bonvenigi la esperantistoj al sia urbo por la dua fojo. "La bonveno ne estas nur ĝentilaĵo," li diris, "ĉar jam antaŭe ni havis kun ni la esperantistojn." Priparolante pri ĉiuj aliaj grandaj asocio kiuj estis kunvenintaj en Chautauqua de tempo al tempo, ekzemple la Internacia Asocio Edukista, la Asocio por Religia Edukado, la Kongreso de Patrinoj, kaj la Kongreso de Misiista Studado, la parolanto asertis, ke Chautauqua neniam havis pli entuziasman aron da propagandistoj ol la esperantistoj, aldonante ke lastjare ilia entuziasmo estis tiel granda ke ili havigis al si varbitojn eĉ inter la laborantoj de la Instituto.

Pri la prospektoj de la lingvo Esperanto, la parolanto diris ke, kvankam ĝi havas la ŝajnon de mortinta lingvo, ĝi jam akiris la reputacion pri fortega viveco, kaj kompare kun simpligita (angla) ortografio, ĝi jam superas tion sufiĉege. La bezono de internacia lingvo estas malpli forte sentata en Ameriko ol en Eŭropo, kie por faciligo de vojaĝado unu komuna lingvo, en kiu oni publikigus fervojajn informojn, estus grande helpa.

Sro. Bray kritis konversacion kiun li havis lastan printempon kun Sro. Stead, ĉefa redaktoro de la Londona *Review of Reviews*, en kiu li demandis ĉu, laŭ la opinion de Sro. Stead, Esperanto posedas la necesajn elementojn de daŭreco kaj adaptebleco. Sro. Stead diris ke, laŭ komparo kun aliaj sistemoj inventitaj, ĝi ŝajnis posedi la elementojn de daŭreco. Unu malfacilaĵo en la starigo de tia sistemo estas la kontraŭstaro de personoj

come Mr. Bray referred to the contribution which Chautauqua has made to this movement for world unity, mentioning in particular the department of Esperanto in the summer schools, the Esperanto course which has been running through *The Chautauquan* during the year, and the excellent collection of Esperanto material handled by the Chautauqua Book Store.

Mr. Bray said Chautauqua was glad to welcome the Esperantists to Chautauqua for the second time. "The welcome is not perfunctory," he said "for we have had them with us before." Referring to all the other great associations that have met at Chautauqua from time to time, such as the National Educational Association, the Religious Educational Association, the Mothers' Congresses, and the Mission Study Congresses, the speaker asserted that Chautauqua has never had a more enthusiastic set of propagandists than the Esperantists, adding that their enthusiasm last year had been so great that they had even made converts among employes of the Institution.

As for the prospects of Esperanto itself, the speaker asserted that while it had the appearance of a dead language it had already acquired the reputation of being very much alive, and that as for simplified spelling, it had the latter beaten to a frazzle. The need of such a language is less strongly felt in America than in Europe where for ease in traveling a common language in which could be written railroad signs once for all, instead of in three tongues as now, would be a great convenience.

Mr. Bray referred to a conversation which he had last spring with Mr. Stead, editor of *London Review of Reviews*, in which he asked whether, in Mr. Stead's opinion, Esperanto possessed the necessary elements of permanence and of general adaptability. Mr. Stead said that, as compared with other systems that had been invented, it seemed to have the elements of permanence. One difficulty with the putting out of such a system is the opposition of people who

kiuj pensas, ke ili povas produkti pli bonajn sistemojn; kaj ankaŭ estas provoj de aliaj kunigi siajn proprajn nomojn al la lingvo per la enpuŝo de ŝanĝoj. Sro. Stead estis dirinta, ke neniam antaŭe estis kondiĉoj tiel favoraj por tia lingvo kiel nun, ke neniam antaŭe ekzistis tiel mondolarĝa sento de komuna homeco; kaj pri la praktikebleco, la sperto de tiuj, kiuj estis uzintaj ĝin, deklaris Sro. Stead, montris ĝin malpli artificiala ol iu el ĝiaj antaŭaĵoj.

Sro. Bray, parolante mallonge pri la stato en Ameriko, montris la fakton, ke la Tutamerika Scienca Kongreso en Januaro montris progreseman sintenadon pri la enkonduko de Esperanto en la publikaj lernejoj, kaj petis, ke Usono faru iniciativon vokante mondo-kongreson por konsideri la aferon. "La stato de aferoj en Ameriko," diris Sro. Bray, "estas iome malfacila, ĉar la plimulto el ni ne sentas la premadon de alia lingvo, sed Esperanto havus grandan valoron en la helpado de tiuj pli intimaj rilatoj kun la sudamerikaj kaj hispan-lingvaj landoj, al kiuj ni esperas.

Respondon je la nomo de la Esperantista Kongreso faris Sro. Papot, kiu dankis la Instituton por la oficialan rekonton kiun Chautauqua donis al Esperanto. "Tio ne signifas," diris Sro. Papot, "ke Chautauqua forprenos la propagandadon el niaj manoj. Tiun laboron devos fari ni Esperantistoj. Sed estas bona signo ke tiu ĉi intelektuma centro donas sian spiritan kaj materialan aprobon." Li esprimis sian plezuron ke la kongreso kunvenas en Chautauqua, ĉar li sentas ke estas plimulte da espero por la disradiado de la spirito de Esperanto tra la lando per la speco de homoj kiuj kunvenas tie ĉi, ol per alia.

La afero de Esperanto, li diris malkaŝe, rekontas multan malfacilaĵon en Ameriko pro la amerikana sento de aparteco, la tera grandeco de la lando, kaj tiu spirito kiu diras: "Se vi volas trakti aferojn kun mi, kial vi ne parolas

think they can bring out better systems; and then there are the attempts of others to attach their own names to the system by introducing changes. Mr. Stead said that never were conditions so favorable for such a language as now, never was there such a world-wide feeling of a common humanity; and, as for its practicability, the experience of those who have used it, declared Mr. Stead, would indicate that it is far less artificial than any of its predecessors.

Mr. Bray, speaking briefly of the situation in America, referred to the fact that the Pan-American Scientific Congress in January took advanced ground in reference to the introduction of Esperanto into the schools, and asked the United States to take the initiative in calling a world congress to consider the matter. "The American situation," said Mr. Bray, "is somewhat difficult, because the most of us do not feel the pressure of some other language, but Esperanto would be of great value in the forwarding of those closer relations with the South American and Spanish countries, towards which we are looking."

The response in behalf of the Esperanto Congress was made by M. Papot, who thanked the Institution for the official recognition which Chautauqua has given to Esperanto. "That does not mean," said M. Papot, "that Chautauqua is going to take this propaganda off our hands. We Esperantists must do that. But yet it is a good sign that this intellectual center grants its moral and physical support." He expressed his gratification that the Congress meets at Chautauqua because he feels that there is more hope for a radiation of the spirit of Esperanto throughout the country from the class of people who meet here than from any other class.

The cause of Esperanto, he asserted frankly, has a hard time in America because of the American feeling of aloofness, the physical size of the country and the spirit that says, "If you want to do business with me why don't you talk English?" his spirit, he declared,

angle?" Tiu spirito, li diris, devas antikviĝi. Devas enveni pli forta sento de la solidareco, kiu estas priskribita kiel la respondeco de ĉiu por ĉiuj, kaj de ĉiuj por ĉiu. Tiu ideo, li diris, kiu kreskas en la tuta mondo, estos plifortigita per la akiro de interkomunikilo, kaj tia ilo, laŭ lia opinion, sin trovas en Esperanto. "Tiam," li diris, "vi ne plu sentos vin sola ĉar vi estas fremdulo." Povas esti kritikado, li konfesis, al Esperanto el la vidpunkto de scienca precizeco. "Sed," li diris, "estas limoj al pura scienco, kaj unu el tiuj aferoj kiujn la pura scienco ne povas envadi estas la poezion de la parolado, kaj la povon de la sentimento. Scienco ne estas la sola afero laŭ kiu lingvo devas esti analizita. Ni havas lingvon kiun milionoj da homoj nun amas ĉar ĝi estis donacita laŭ la spirito de simpleco kaj bonvolo, de unu kiu ne eĉ retenis al si rajtojn de represado de siaj propraj verkoj."

London posttagmeze okazis kunveno por la akcepto de oficialaj reprezentantoj de neesperantistaj institucioj. Sro. W. L. Spillman, el Washington, reprezentis la Fakon de Terkulturo de la Usona Registaro, kaj faris tre interesan paroladon. Li diris, inter aliaj rimarkoj, ke nun ekzistas multaj gravegaj sciencaj verkoj kiuj ne povas publikiĝi pro tio, ke tiel multekosta estas la presigo kaj tiel malgranda la vendado kiam presitaj per unu nacia lingvo, estas afero nebla eldonigi ilin.

Sro. Lisle Terwilliger, el la Naŭa Divizio, Fervoja Poŝta Servo, reprezentis la Poŝtan Fakon de la Usona Registaro, kaj venis por fari observadon kaj doni raporton al la Poŝtestro Ĝenerala. Li parolis al la kunveno pri la organizo kaj funkciado de la Universala Poŝta Unuiĝo, kaj klarigis ke, kvankam estas tre malfacile atingi tiun institucion, estus grandege grave havigi el ĝi ian atenton pri Esperanto.

Sro. Virgil C. Dibble, Jr., el Charles-

should be antiquated. here should come in a greater sense of solidarity, which has been defined as the responsibility of all for each and each for all. That idea, he asserted, which is growing all over the world will be fostered by the acquisition of a medium of communication, and such a medium of communication, in his opinion is to be found in Esperanto. "Then," said he, "you will not feel lonesome because you are a foreigner." There may be criticism, he admitted, of Esperanto from the standpoint of scientific accuracy. "But," said he, "there are limits to pure science and one of the things that pure science cannot invade is the poetry of speech, and the power of sentiment. Science is not the sole criterion by which any language should be analyzed. We have a language that millions of people love now because it was given in the spirit of simplicity and good will by one who did not even retain the copyright of his own work."

Monday afternoon there was a meeting for the reception of official representatives of non-Esperantist institutions. Mr. W. J. Spillman, of Washington, represented the Department of Agriculture of the United States Government, and made a very interesting speech. He said, among other remarks, that there now exist many extremely important scientific works which cannot be published because the printing is so expensive and the sale so small when they are printed in only a single national language that it is impossible to publish them.

Mr. Lisle Terwilliger, of the Ninth Division, Railway Mail Service, represented the Postal Department of the Government, and came to make observations and give a report to the Postmaster General. He spoke to the convention on the organization and functions of the Universal Postal Union, and declared that, though it is very difficult to reach that institution, it would be immensely important to secure from it some notice of Esperanto.

Mr. Virgil C. Dibble, Jr., of Charles-

ton, South Carolina, reprezentis la Ŝtatan Direktoron de Publika Instruado, kaj legis longan kaj lerte verkitan paroladon pri la Edukada Valoro de Esperanto.

La sekretario de la Asocio raportis pri la ricevo de grandega nombro da salutantaj kaj aprobantaj leteroj el universitatoj, ŝtataj direktoroj de publika instruado, k. t. p.

Kolonelo Pollen, el la Brita Armeo, prezidanto de la Brita Esperantista Asocio, ĉeestis tiun ĉi kunvenon kaj faris mallongan sed tre interesan paroladon.

Mardo.

Kun Kolonelo Pollen en la antaŭ vico, portanta la silkan esperantan standardon, kiun li portis tra la tuta mondo kun si, longa linio el delegitoj portantaj verdajn montrilojn formiĝis ĉe la poŝta oficejo mardon matene kaj marŝis en duopa linio al Kolegia Monteto, kie fariĝis la ceremonio por la leviĝo de la esperanta standardo. La grandega verda standardo kun la verda stelo sur blanka kampo ĉe la angulo, fliris gaje en la venteto kiam Kolonelo Pollen levigis ĝin al la supro de la stangego, kie ĝi fliris dum la sekvantaj tagoj de la Kongreso. Sub ĝi kelkaj paroladoj estis faritaj de eminentuloj en la movado.

La estro de la ceremonio estis Sro. J. D. Hailman el Pittsburgh, kaj la parolantoj estis Kolonelo Pollen, la prezidanto de la Brita Esperantista Asocio; Sro. E. E. Laberee, el Ottawa, Canada; Sro. Virgil C. Dibble, el Charleston, South Carolina, reprezentanto de la ŝtata direktoro de publika instruado; kaj Sro. W. J. Spillman, el la registrara Fako de Terkulturo. Sro. Hailman, komencante la ceremonion, diris, ke kvankam antaŭ unu jaro, kiam la esperantista standardo estis levita sur tiu sama loko estis nur kelkaj centoj da esperantistoj en Ameriko, estas nun kelkaj miloj.

Kolonelo Pollen, dankante la Kongreson pro la privilegio levi la standardon por ĝia kunveno, montris la standardon kiun li portas kun si. Li diris,

ton, South Carolina, represented the State Superintendent of Public Instruction, and read a long and skillfully written speech on the Educational Value of Esperanto.

The secretary of the Association reported the receipt of a great number of letters of greeting and approval from universities, state superintendents of public instruction, etc.

Colonel Pollen, of the British Army, president of the British Esperanto Association, attended this meeting and made a short but very interesting speech.

TUESDAY.

With Col. Pollen in the front ranks holding up the silk Esperanto flag which he has carried all over the world with him a long line of green badged delegates formed in line at the Post Office Tuesday morning and marched in double file to College Hill, where the ceremony of raising the Esperanto flag was performed. The large green flag with the green star in a white field at the corner, floated gayly in the breeze as Col. Pollen hoisted it to the top of the staff, here it will float during the remaining session of the Congress, and under it several addresses were made by men prominent in the movement.

The chairman of the exercises was Mr. J. D. Hailman, of Pittsburgh, and the speakers were Col. Pollen, the president of the British Esperanto Association. Mr. E. E. La Barea of Ottawa, Canada; Mr. Virgil C. Dibble of Charleston, S. C., the representative of the South Carolina state board of education, and Mr. W. J. Spillman, of the Department of Agriculture. Mr. Hailman in opening the exercises declared that while a year ago, when the Esperanto flag was raised at the same place, there were only a few hundred people in America who were Esperantists, there are now several thousand of them.

Col. Pollen in thanking the Congress for the privilege of being the one to raise the flag on its sessions displayed the flag which he carries with him and said that while in his journeys down

KELKAJ ESPERANTISTOJ ĈE CHAUTAUQUE

(From left to right)

FRONT ROW. Miss Gaylord, Miss Case, Miss Cox, Miss Hay, Mr. Reed, Miss N. Gaylord.

SECOND ROW. Mrs. Hamilton, Miss Hoffman, Mrs. Sherman, Mrs. Williams, Mrs. Cowles, Miss Robison, Miss ———, Miss ———, Miss Rochler.

THIRD ROW. Miss Brown, Mr. Burita, Mr. Clarke, Prof. Papot, Mr. Hailman, Mr. McKirdy, Mr. Armstrong, Pastro Kubacki, Dr. Hamilton, Mr. Fisher, F.

1A—SOME ESPERANTISTS AT CHATAUQUA.

(to right of reader.)
 Nichols, Miss Butler, Mr. Dibble, Miss Beatty, Miss ———, Mrs. Bowen, Mr. Laberee,
 Meers, Miss Anacker, Mrs. Bryan, Miss Tobey, Colonel Pollen, Dr. Kellerman, Miss
 Hetzel, Dr. Henry, Mr. Symes, Mr. Chase, Dr. Besemer, Mr. Clifford, Mr. Neeld,
 Prof. Christen, Mr. Baker, Mr. Kurtz, Dr. Simonek.

ke kvankam dum siaj vojaĝoj sur la Meza Maro, la Ruĝa Maro kaj aliaj orientaj akvoj li malsuprenigis tiun standardon pro ĉiuj la standardoj de aliaj nacioj, li esperas al la tempo kiam la standardoj de ĉiuj aliaj nacioj malsupreniĝos antaŭ la verda standardo de

Sro. W. J. Spillman, el la registara Fako de Terkulturo, deklaris, ke la titolo "universala lingvo" kiu estas donata al Esperanto de eksteruloj estas malĝusta nomo, kaj ke la lingvo estas intencata sole kiel internacia lingvo per kiu rusoj kaj japanoj kaj amerikanoj povos, ne estante kleregaj lingvistoj, interkompreniĝi inter si, kie ajn ili renkontiĝas. Li diris, ke tiu lingvo estas unu al la plej gravaj helpiloj, kiujn iam posedis la scienco, ĉar scienca progreso neniam estas enfermata inter la limoj de unu nacio, kaj ke per Esperanto la sciencisto povas lerni tuj pri sciencaj eltrovoj en ĉiu parto de la mondo. Li profetis ankaŭ ke Esperanto estas destinita fariĝi la granda literatura lingvo de la mondo, kaj diris ke ĝi jam havas pli grandan aron da verkistoj, ol kelkaj naciaj lingvoj. Tradukaĵo el Shakespeare antaŭ nelonge aperinta, li diris, estas por li pli facile kompreneble ol la angla de la originalo, kaj la tempo venos, li deklaris, kiam la grandaj verkoj de literaturo estos verkitaj en Esperanto kaj havos la tutan mondon por legantaro.

Sro. Laberee, el Ottawa, Canada, parolis pri la komercaj utilecoj de Esperanto, kaj rakontis pri la grandaj ŝparoj kaj plimulta akurateco atingita per korespondado en Esperanto, kaj la ebleco forigi la tradukistojn. Sro. Dibble diris ke Esperanto estas parto el la laŭgranda malgrandiĝo de la mondo kaj la kreskanta deziro por pligrandiĝanta sciado, komunikado kaj interkomprenado kiu estas la celo de la nuna tempo.

Mardon vespere oni havis kunvenon por sociala amuzado. Sro. Arthur Baker, kiu prizorgis la aferon, malpermesis la uzadon de la angla lingvo por iu celo, kaj la tutan vesperon oni aŭdis nur Esperanton.

Fraŭlino McWilliams, el Texas, ludis

the Mediterranean, the Red Sea and other eastern water he has lowered this flag to all the flags of other nations he looked forward to the time when the flags of all other nations would be lowered to the green colors of Esperanto.

Mr. W. J. Spillman of the Department of Agriculture, declared that the title of the universal language which has been applied by outsiders to Esperanto is a misnomer and that it is intended merely as an international language by which Russians and Japanese and Americans when they meet at any place may understand each other without being accomplished linguists. He said that this language is one of the greatest aids science has ever had, because scientific progress has never been confined within the bounds of one nation, and by means of Esperanto the scientist is able to hear at once of scientific discoveries in any part of the world. He predicted that Esperanto is also destined to become the great literary language of the world and said that it already has in it more workers of literature than some national languages. A recent translation of Shakespeare, he said, is more intelligible to him than the English of the original, and the time will come, he declared, when the great works of literature will be written in Esperanto and have the whole world for an audience.

Mr. La Barea of Ottawa, Canada, spoke of the commercial advantages of Esperanto and told of the great savings and increased accuracy due to correspondence in Esperanto and the ability to do without interpreters. Mr. Dibble said that the Esperanto movement is a part of the gradual shrinking of the world and the growing desire for increased knowledge, communication and understanding which is the tendency at present.

Tuesday evening there was a meeting for social amusement. Mr. Arthur Baker, who had charge of the affair, forbade the use of the English language for any purpose, and the whole evening one heard only Esperanto.

Miss McWilliams, of Texas, played

pianoforton, kaj Fraŭlino Pilcher, el Chautauqua, violonon.

Sro. R. M. Chase, el Van Kleek Hill, legis la rakonton de Jerome K. Jerome pri la Meĥanika Dancisto, kaj ricevis grandan aplaŭdon de la aŭdantaro.

Sro. W. J. Spillman legis poemon verkitan de unu inda Esperantisto kies modesteco malpermesis la konigon de lia nomo.

Sino. Floro Williams kantis la "Jewel-kanton" kaj "Florkanton" el la opero Faŭsto, kaj ricevis grandegan manifeston de la plezuro, kiun ŝi faris por la ĉeestantoj.

Sro. Burita, el Elgin, ridigis ĉiujn per tre humora rakonto pri "Eraro de la Justeco."

Dro. W. S. Hamilton, el Wheeling, deklamis la rakonton de Jesuo pri "La Malŝparema Filo." Li lerte ilustris ĝin per gestoj, tiel ke ĉe neesperantistoj povis bone sekvi la rakontadon, kaj kelkaj esperantistoj konsentis ke en neniu alia lingvo oni iam aŭdis la rakonton farita kun tiom da simpleco kaj forto. La Malŝparema Filo." La aŭdantaro korege elmontris sian aprobon kaj ĝuon de la deklamo.

Kiel finon al la plezuriga vespero, kvar sinjorinoj prezentis parton el malpeza propaganda teatraĵo aranĝita de Sinjorino Winifred Sackville Stoner, nomita "Esperanto, Reĝino de Lingvoj." La aktorinoj estis Sinjorinoj Sherman, Hamilton, Williams, kaj Bryan, el Wheeling, Dun la prezentado Sino. Williams kantis tiun familieran "japanan" kanteton pri amanto sur teokesto kaj amatino sur ventumilo. La kvar faris kanteton pri "Teo" kaj finis per strofon el "Ameriko." La produktaĵo, tiel malpeza kaj ĉarma, kaj farita preskaŭ sen preparado, faris bonan impreson sur la aŭdantaro, kiu kore aplaŭdegis.

Entute la vespero estis tre amuziga, kaj ĉiuj, komparante ĝin kun lastjaraj aferoj, povis konstati la grandan pliboniĝon de la maniero de parolo kaj la flueco per kiuj oni uzis la lingvon.

Merkredo.

Laŭ la programo de la kongreso, oni esperis havi balon merkredon nokte.

the piano, and Miss Pilcher, of Chautauqua, the violin.

Mr. R. M. Chase, of Canada, read the story of Jerome K. Jerome about "The Mechanical Dancer" and received great applause from the audience.

Mr. W. J. Spillman read a poem written by a worthy Esperantist whose modesty prevented the announcement of his name.

Mrs. Flora Williams sang the "Jewel Song" and "Flower Song" from the opera Faust, and received a great manifestation of the pleasure which she gave those present.

Mr. Burita, of Elgin, Ill., made everybody laugh with a very humorous story about "An Error of Justice."

Dr. W. S. Hamilton, of Wheeling, declaimed the story of Jesus about the Prodigal Son. He skillfully illustrated it with the gestures, so that even non-Esperantists could follow the story well, and several Esperantists agreed that in no other language had they ever heard the story told with such simplicity and strength. The audience heartily showed its approval and enjoyment of the declamation.

As a finish to the pleasant evening four ladies presented a part of a light propaganda play arranged by Mrs. Winifred Sackville Stoner, entitled "Esperanto, the Queen of Languages." Those taking part were Mmes. Sherman, Hamilton, Williams, and Bryan, of Wheeling. During the presentation Mrs. Williams sang the well-known "Japanese" song about the lover (on a tea-chest) and his sweetheart (on a fan). The production, so light and charming, and done almost without preparation, made a good impression on the audience, which heartily applauded.

On the whole the evening was very entertaining, and all, comparing it with the affairs of last year, could see the great difference in the manner of speech and the fluency with which they used the language.

WEDNESDAY.

According to the program it was expected to have a ball Wednesday night.

Tamen, voĉdonado inter la kongresanoj montris, ke nur malmultaj volis danci, kaj ke la granda plimulto preferus anstataŭigi la balon per boatveturado. Tial, oni preterlasis la dancon kaj je la sepa kaj duono vespere enŝipiĝis sur la boaton Mayville, kiu akceptis nur esperantistojn, kaj ĝis la deka nokte oni veturis sur la belega lago Chautauqua. Per kantoj kaj konversacio la tempo rapide foriĝis kaj estis malfacile kredi, kiam la ŝipestro ree kriis "Chautauqua!" ka la horoj tiel raplde forflugish.

Ĵaŭdo.

Teatra amuzado estis prezentita ĵaŭdon nokte sub la direktado de Sinjorino Linna Hennig Sherman, el Wheeling, W. Va., kies lerta kaj klerega laboro faris ĝin granda sukceso. Roloj en la ludo, "La Venko de l' Nordanino" verkita de Sro. William Morrison, F. B. E. A., kaj publikigita antaŭ nelonge en *The British Esperantist*, estis:

Percy Stephens, komizo ĉe makleristo en Londono—Arthur Baker, Chicago.

Effie Stephens, lia fratino, mastrumanta lian domon—Sino. Linna Hennig Sherman, Wheeling.

Renee d'Orival, esperantistino el Parizo—Sino. Flora Williams, Wheeling.

Mary, servistino en la domo de Stephens—Sino. J. W. Bryan, Wheeling.

La komedieto sin apogas sur la entuziasmo de Effie por Esperanto, de kio ŝi estas arda studentino, kaj la malestimo de ŝia frato por la internacia lingvo. Lia ĉagreno pro la proksimiĝanta vizito de la franca esperantista korespondantino de Effie, ŝanĝis sin en decidon eklerni la internacian lingvon kiam li renkontas Renee kaj fariĝas viktimo de ŝiaj ĉarmoj, sed ne povas interparoladi kun ŝi france. Li tuj eklaboras arde por lerni Esperanton, kaj post tri semajnoj li estas akirinta sufiĉe por amindumi ŝin per Esperantaĉo, kiam li estas akceptita de la juna fraŭlino per la plej perfekta Esperanto, kiun li komprenas tute bone.

Mallonga programo antaŭiris la drameton. Sro. James McKirdy, el Pittsburgh prezidis. Sro. Hetzel, el Filadelfio, faris legadon. Profesoro Christen donis kelkajn humorajn rakontojn en

However, a vote of the kongresanoj showed that only a few wished to dance, and a great majority would prefer to substitute for the ball a boat-ride. Therefore the dance was abandoned and at 7:30 in the evening they boarded the boat *Mayville*, which took on only Esperantists, and until ten o'clock steamed about on beautiful Lake Chautauqua. With songs and conversation the time passed rapidly, and it was hard to realize, when the captain called "Chautauqua!" that the hours had flown so fast.

THURSDAY.

A dramatic entertainment was given Thursday night under the direction of Mrs. Linna Hennig Sherman of Wheeling, W. Va., whose efficient and clever work made it a great success. Characters in the play, which was part in English and part in Esperanto were as follows:

Percy Stevens, stock-broker's clerk of London—Arthur Baker, Chicago.

Effie Stevens, his sister, who keeps house for him—Mrs. Linna Hennig Sherman, Wheeling.

Renee d'Orival, a Paris "Esperantistino"—Mrs. Flora Williams, Wheeling.

Mary, maid in the Stevens house—Mrs. J. W. Bryan, Wheeling.

The play hinges on Effie's enthusiasm for Esperanto, of which she is an ardent student, and her brother's scorn of the international language. His annoyance at the approaching visit of Effie's French Esperanto correspondent, Renee d'Orival, changes to a determination to learn the international language when he meets Renee and falls a victim to her charms, but is unable to converse with her in French. He immediately sets ardently to work to learn Esperanto, and in three weeks has acquired enough to be able to propose in what might be called broken Esperanto, whereupon he is accepted by the young lady in the purest Esperanto which he finds himself quite able to comprehend.

A short program preceded the play. Mr. James McKirdy of Pittsburgh presided. Mr. Hetzel of Philadelphia gave a reading, Professor Christen told some

Esperanto, kaj Fraŭlino Anacker, el Pittsburgh, faris Esperantan monologon pri virino en tramveturilo. Mallongan paroladon pri la adaptebleco de Esperanto faris Sinjorino Brown, el Asbury Park. Ŝi ilustris ĝin per tradukoj el familiara angla poemo en Esperanton kaj familiara esperanta poemo en anglan. Pianoforton ludis Sro. R. M. Chase, el Kanado, kaj Sinjorino Meers, el Detroit. Fraŭlino Butler, el Nov-Jorko, ludis mandolenon.

Sabato.

Sabaton matene je la sepa kaj duono granda partio da Esperantistoj forlasis Chautauqua per tramveturilo, ironte al Akvofalo Niagara. Ili pasis gaje la tempon inter Westfield kaj Niagara sur la bela linio de la Lagborda Fervojo, kaj post kelkaj horoj en la urbo Niagara apud la grandega akvofalo ili disiĝis. Kelkaj iris hejmen, aliaj daŭrigis la vojadon al Kanado por pasigi iom da libertempo. Ne ĉiuj esperantistoj iris al Niagara, kelkaj preferante iri rekte al siaj hejmoj el Chautauqua, dum aliaj restis por iom da tempo en Chautauqua.

Kvankam Chautauqua estas bela loko kaj oni povas tre pace pasigi tempon tie, la forta konvinko disvastiĝis inter la esperantistaro ke ĝi ne tute taŭgas por esperantista kunvenejo. Okazis kelkaj nefeliĉaj malkompreniĝoj kaj miksoj pri datoj kaj horoj por uzado de domoj. La Instituto mem havis konstantan necescon ŝanĝi siajn aranĝojn kaj pli ol unufoje tio trudis neviditan rompon al io esperantista. Tamen, antaŭ la fino ĉiuj gajiĝis kaj eliris ĝojantaj pro sia ĉeesto.

Pri la elekto de Washington kiel kongresan urbon por 1910—ne unu voĉo aŭdiĝis kontraŭ ĝi, kaj ni devos revivigi la faman batalkrion de la sudlando dum la estinta milito: *Antaŭen al Vaŝington!* (Ni proponas, ke ĉiuj kiuj ne konas la sonon de la literoj "ng" en la angla lingvo parolu la vorton simple "vaŝinton," aŭ "ŭaŝinton.")

humorous stories in Esperanto, and Miss Anacker of Pittsburg gave an Esperanto monologue, a street car scene. A short talk on the adaptability of Esperanto was given by Mrs. Brown of Asbury Park, and illustrated with translations of familiar English poetry into Esperanto, and familiar Esperanto poetry into English. Piano numbers were given by R. M. Chase of Canada, and Mrs. Meers of Detroit, and a mandolin solo by Miss Butler of New York.

SATURDAY.

Saturday morning at half past seven a large party of Esperantists left Chautauqua by electric car to go to Niagara Falls. They passed the time gaily between Westfield and Niagara on the beautiful line of the Lake Shore Railroad, and after some hours in the city of Niagara near the great Falls they separated. Some went home, while others continued the journey to Canada to pass some vacation time. Not all the Esperantists went to Niagara, several preferring to go directly home from Chautauqua, while others remained for some time longer at Chautauqua.

Though Chautauqua is a beautiful place and one can very peacefully pass the time there, the strong conviction grew among the Esperantists that it is not at all the place for an Esperanto convention. There occurred several unfortunate misunderstandings and mixes on dates and hours for the use of buildings. The Institute itself was under the constant necessity of changing its arrangements, and more than once this forced an unforeseen break in some Esperanto affair. However, before the end everybody was in a good humor and went away rejoicing that he had come.

Of the election of Washington for the Congress City of 1910—not a single voice was raised against it, and we must resurrect the famous battle-cry of the Southland in the war: *On to Washington!* (We propose that all foreigners who do not know the sound of "ng" in the English language pronounce the word simple "vashington," or "washinton").

COLONEL POLLEN ADDRESSING ESPERANTISTS AT FLAG-RAISING—KOLONELO
Pollen Parolanta al Esperantistoj ĉe Leviĝo de la Standardo

SPEECH OF COLONEL POLLEN.

From the Chautauqua Daily, August 11.

"Esperanto has past through the first stage of ridicule, is now in the stage of discussion, and is approaching the third stage of adoption." Such was the analysis of the situation of Esperanto, the new International language, made by Colonel Pollen, in the Hall, Tuesday afternoon, in an address in which he brought the greetings of the British Esperanto Association of which he is president, to the Second American Esperanto Congress. "I am looking forward to the time," he said, "when Esperanto will be adopted by all the nations of the world as a secondary language."

The time is past, he declared, when Esperantists need explain that Esperanto is not a new kind of grass, as Lord Harris, former governor of Bombay, and England's most famous cricketer, supposed, confusing Esperanto and Esparto. The speaker asserted that there will

never be a day when any national language will become an international medium of communication. "We must get over the idea," he said, "that Esperanto will interfere with the spread of our mother tongue. The English have some cause to be proud of their language, but English will never be the language of the world. The future must be judged from the past. If English progresses at her present rate with the Carnegie millions at her back and Roosevelt's simplified spelling pushing her on she will not win her way in a thousand years. Other nations are coming to the front. I myself heard the German Emperor say that German is going to be the coming language. No national language has any chance of being accepted by the world at large even as a secondary language.

NEUTRALITY AND SIMPLICITY.

The language must be a neutral language and an easy language, the speaker declared. "The two essentials," he said,

"are neutrality and comparative ease of acquirement. We know that Esperanto is an easy language. Now when I say that, of course, I understand that I am talking to people of some intellectual calibre. I have studied many languages and it is the easiest language I ever had anything to do with. It is as easy as any language can be, but it will not walk into your head. It makes the smallest possible demand upon your time. I am getting tired of hearing people say that they have not time to learn it. The people who have learned it the best are the busiest people I know. A half hour a day for a couple of months will put you on a fair way of becoming master of the language."

Colonel Pollen met the objection that Esperanto is merely another language added to the present Babel of languages. "Esperanto," he said, "is, truly speaking, not another language, but a wonderful eclectic language, selected from the mass of languages used by civilized nations." Dr. Zamenhof's first step, it was explained, was to get together a list of roots that were already international. Then he completed his system of prefixes and affixes. Finding that this was not enough, he then added accepted root-words which were used in the greatest number of the Continental languages. By taking a vote and allowing the majority to win he added a great mass of words. Then for other ideas he was thrown back to the original Latin, or in a few cases evolved words himself. For example, he was compelled to think out a word for "husband" because he found that no two peoples had the same idea of what the thing meant, and Colonel Pollen added, "I told that to a woman once and she remarked 'That's nothing strange, no two women are agreed on the subject.'"

HOW ESPERANTO ORIGINATED.

"What commends Esperanto most to us who are working in the cause," he said, "is the spirit which underlies it, the spirit which inspired Zamenhof. It was not to make money or fame that he

worked out the details of this language, for he is still a poor man. He was impelled by an ideal." The speaker told the story how when a boy Zamenhof had seen a feud between different races in his native town. He believed that because they spoke different languages, they did not understand each other, and so he dreamed the dream that when he became a man he would invent a language which they all might speak, and that thus their strife might be brought to an end. "His boy's dream," said the speaker, "cannot be realized, but he has invented a language that will bring the peoples together and will put an end to the wars that have involved all Europe." Dr. Zamenhof never expected, declared the speaker, that he would make bad people good, but he thought that if the nations understood one another, if they understood for what they were fighting, the severities of their quarrels would be mitigated. "When the peoples understand the peoples, kings will think before they go to war."

The speaker expressed his belief that Esperanto is the clearest and best language that could be invented. "There are other schemes," he admitted, "but none that is growing," and he pleaded with the Esperantists who were present not to be taken up with any of the modifications of the language but to follow their master "who knows," he said, "and who has thought out the difficulties of the language, and has dealt with those difficulties as only a master mind can, for Zamenhof was a great genius."

ESPERANTO WILL SUCCEED.

Zamenhof's Esperanto, the speaker declared, must and will succeed. "It will succeed," he said, "with the cordial co-operation of the great American people with their well known devotion to the good. I make an earnest plea to you not for money, for we avoid passing the money box, but for your brains that you will learn Esperanto."

Esperanto, he asserted, is a language which can be understood by people coming together from all parts of the world,

- PHOTO-BY -
- KLINE -

- DELEGATES -
- WVA-ESPERANTO ASSN -
- AUG-3-5-1909 -
- WHEELING, W. VA -

and he showed how at the Esperanto Congress there had come people from many nations in many parts of the world and they had understood each other with perfect ease. "If there is one fact clearer than any other," he said Esperantists do understand one another, no matter where they come from." Indeed, he asserted, you cannot tell where they come from, when they speak Esperanto, and he told how even the people of Glasgow with their "Glasgie accent" speak beautiful Esperanto, apparently a mar-

velous feat from the English point of view.

Colonel Pollen closed his address with some figures showing the growth of Esperanto throughout the world. December, 1907, there were 753 Esperanto associations registered; June 5, 1908, 928; January 1, 1909, 1240, and June 1, 1909, upwards of 1500. Of these last, Europe had 1155, America came next with 276, Asia with thirty, Africa with seventeen, and Australia and the Philippines with the remainder.

ŜTATA KUNVENO DE WEST VIRGINIA

Inda de observado kaj imitado de multaj pli grandaj kaj plimulte popularaj ŝtatoj estis la ŝtata kunveno de West Virginia, okazinta en Wheeling je la tria, kvara, kaj kvina tagoj de Aŭgusto. En preskaŭ ĉiuj detaloj ĝi atingis al tia grado de arta merito kaj bona funkciado ke nur kritikemulo povus trovi en ĝi ion ne plene laŭdindan. Ĝi estis en plej ĉarma loko ĉe la supro de unu el la multaj montoj apud Wheeling, el kie oni povas vidi multajn mejlojn da la piktoreskaj valo kaj apudaj montoj de rivero Ohio, kun ĝiaj svarmantaj urbetoj kaj multaj pontoj. Wheeling mem estas urbo de pli ol kvardek mil loĝantoj, sed kun la apudaj urbetoj ĝi estas kunligita per tramvojoj kun proksimume sepdek kvin mil homoj. La Parko de Mozart, kun ĝia bela teatro kaj aliaj konstruaĵoj sub grandaj arboj, estis donacita al la Esperantistoj por la kunveno. Krom tio, ĝia administranto, Sro. H. Beu, kiu estas ankaŭ Esperantisto, faris ĉion eblan por la subceso de la afero.

La reklamado de la afero estis mirinda. Dro. Hamilton, vic-prezidanto de la ŝtata Esperantista Asocio, lerte aranĝis artikolojn por la ĵurnaloj, donis ilustraĵojn, kaj sorĉe envarbis la bonvolon de la raportistoj. La dimanĉon antaŭ la kunveno la plej grava ĵurnalo de la ŝtato donis tutan paĝon al ilustrita artikolo pri la lingvo kaj la kunveno, kaj ĉiun tagon ĉiuj ĵurnaloj enhavis bonajn raportojn.

Laŭ antaŭaj aranĝoj oni intencis, ke Sinjorino Stoner, el Evansville, instruos la klasojn, sed pro malsano de ŝia filino tio fariĝis nebla,

kaj Sro. J. Walter Ross, instruisto el la Komerca Lernejo de Elliott (Wheeling) prizorgis la instruadon. Laŭ tre lerta maniero li paroligis la lernantojn, uzante precipe nur nigran tabulon.

Oni prezentis dum la kunveno du teatraĵojn, kaj tiun ĉi fakon administris Sinjorino Linna Hennig Sherman. La teksto de ambaŭ estis parte en Esperanto, kaj parte angla. Tiel bone ili sukcesis, ke eĉ infanoj inter la aŭdantaro, tute nekonantaj Esperanton, bone komprenis kaj signis sian ĝuadon per ĝustatempa aplaŭdado kaj fidela atento. La unua estis "Esperanto, la Reĝino de Lingvoj," verkita de Sinjorino Stoner. Ĝi lerte, efike kaj amuze konstatas la venontan regadon de la "reĝino." Partoprenis en ĝi Sinjorinoj Flora Williams, Alma Wilson Shafer, E. M. Hamilton, J. W. Bryan, Linna Hennig Sherman, Fraŭlino Miriam McClement, Fraŭlino Adaline Sherman, kaj Sro. Harry Van Horne. Sro. J. D. Kurner ellaboris la scenejon laŭ direktado de Sinjorino Sherman.

La dua drameto estis *A Norman Conquest* triakta, tre amuza komedieto kies teksto aperis antaŭ nelonge en la *British Esperantist*. Sinjorino Sherman estis la fratino esperantista, kies entuziasmo pri "kara lingvo" tute naŭzis la fraton, kiun prezentis Sinjoro Van Horne. Sinjorino Williams estis la franca amikino de fratino, kies vizito inspiris al frato treegan deziron lerni Esperanton. Post tri semajnoj da studado, li deklaris sian amon al ŝi per miksaĵo el Esperanto kaj anglalingvo,

kiun ŝi volonte akceptis per la internaciaj signoj de amuloj, aldonante konvenajn rimarkojn en Esperanto. Fratino. Embaraso. Bildo. Kurteno. La servistino en la domo prezentis Fraŭlino McClement.

Tiel feliĉa en la prezentado de la dramoj, la kunveno estis ankaŭ speciale feliĉa pri la muziko. Inter la Esperantistaro estas kelkaj grandtalentaj muzikistoj kiuj afable donis siajn servojn por la kunveno. Sinjorino Flora Williams, konata kantistino, kantis du vesperojn. Unufoje ŝi donis sian propran tradukon de klasika Kanto de l' Birdo, kaj aliffoje la belegan "Kanto de Seibel al Floroj" el la Faŭsto de Gounod. Tion tradukis por ŝi Arthur Baker. Fraŭlino Nora Stephens ludis ĉarmege la violonon, dum Fraŭlino Henrietta Arbenz tiel bone faris per pianoforto. Sro. Herbert M. Scott, el Moundsville, kantis la "Mi Aŭdis Vin" kies muziko verkis Sro. Herbert Harris.

Komenceinte je la tria vespere mardon per klasoj sub instruado de Sro. Ross, la kunveno oficiale malfermiĝis je la sepa vespere per kantado de "La Espero." Urbestro de Wheeling, Sro. Schmidt, faris bonvenan paroladon, kiun tradukis Sro. Scott. Respondis Sro. Chas. W. Wingerter, M. D., LL. D., el Wheeling, kies parolado tradukis anglan Sro. M. J. Gartner, el Martins Ferry, Ohio.

Sro. Henry W. Fisher, prezidanto de la Esperantista Societo de Pittsburgh, parolis pri "Miaj Spertoj je Esperanto." Sro. McKirdy, el Pittsburgh, parolis pri la utileco kaj lernindeco de la lingvo, kaj poste sekvis teatraĵo kaj muziko.

Merkrede vesperon la ĉefaj aferoj estis teatraĵoj kaj muzikaj. Fraŭlineto Sherman deklamis pri "La Domo Konstruita de Joĉjo," ilustrante ĝin per grandaj bildkartoj. Oni devigis ŝin ripeti.

Sro. Baker parolis pri la utileco kaj facileco de Esperanto, ilustrante la facilecon per sekciaj kartoj surhavantaj silabojn el la gramatiko kaj uzante kiel fundamento la radikojn *am*.

Ĵaŭdon posttagmeze oni elektis estrojn por la sekvonta jaro: Honora Prezidantino, Sinjorino Winifred Sackville Stoner; Prezidanto, Sro. J. W. Ross; Vic-Prezidanto, Dr. W. S. Hamilton; Sekretario kaj Kasisto, Sro. Herbert M. Scott. Kiel delegiton al la nacia kunveno oni elektis Dr. Hamilton.

Krom muziko, oni havis vespere deklamojn. Dro. Hamilton tradukis esperante la alegoron de Jesuo pri la malŝparema filo, deklamante ĝin kun gestoj por komprenigi la neesperantistojn.

Sro. M. J. Gartner ripetis la dudek-trian psalmon, kaj parolis poezie la historieton pri "Mario kaj ŝafideto."

La fino de la kunveno estis kelkaj rimarkoj de Arthur Baker, "Kial Lerni Esperanton."

Sro. B. F. Schubert, el Washington, faris rakonton pri kato kaj muso, uzante nur Esperanton, sed klarigante per gestoj tiel signifaj, ke ĉiuj komprenis kaj furioze aplaŭdegis.

LA MUSKOROZO.

El la franca lingvo tradukis Lehman Wendell.

Amoro, la dio de amo, unu tagon promenis en la arbaro. Estis bela junia tago. Li promenis longe, longe, tiel longe ke li baldaŭ fariĝis lacega.

"Ho!" diris Amoro, "mi estas tiel lacega!" Kaj li kuŝiĝis sur la verdan herbon por ripozi. Venis baldaŭ ĉiuj la birdetoj de la arbaro por rigardi lin. Li estis tiel bela, tiel blanka kaj rozkolora. Li havis blondan hararon kaj belajn blujajn okulojn.

"Ho!" diris ĉiuj la birdetoj de la arbaro. "Rigardu etan Amoron. Kiel bela li estas! Kiel blanka kaj rozkolora li estas! Kiel bela la blonda hararo! Kiel belaj bluaj okuloj!"

Ĉiuj la birdetoj sidiĝis sur la branĉojn kaj komencis kanti ĥore, "Kiel bela estas Amoro, eta Amoro!"

Tiam diris la Suno: "La birdetoj de la arbaro kantas kune: 'Kiel bela estas Amoro, eta Amoro! Kie estas tiu ĉi eta dio?' kaj la suno eniris la arbaron por serĉi la belan dieton.

La Suno eniris la arbaron, kaj, gvidite per la kantado de la birdetoj, li baldaŭ alvenis al la loko kie kuŝis Amoro sur la verda herbo.

"Ho!" diris la Suno, "Kiel bela li estas! Kiel blanka kaj rozkolora! Kia bela, blonda hararo! Sed kia koloro havas la okulojn liajn?"

La Suno estis sciama, sed la Rozo, kiu estis tie diris: "Ne, ne, Suno, vi estas sciama, tre sciama, sed eta Amoro dormas. Foriru, malbona Suno, foriru baldaŭ, Amoro profunde dormas, kaj la birdetoj kantas al vi: 'Foriru!'"

"Ho ne!" diris la Suno. "Mi volas vidi la koloron de la okuloj liaj."

"Ne, ne!" diris la Rozo, kaj ŝi subflek-siĝis super Amoron, por gardi al li. La Rozo gardis etan Amoron, kaj la Suno, la sciama Suno, restis en la arbaro kaj diris:

"Mi volas vidi la koloron de la okuloj liaj. Mi tie ĉi restos kaj kiam Amoro

malfermos la okulojn, mi estos kontenta, tre kontenta."

La Suno restis en la arbaro, la birdetoj kantadis, la Rozo gardis Amoron, kaj Amoro profunde dormis.

Fine la dieto malfermis la okulojn.

"Ho!" diris la Suno, "mi estas vidinta la koloron de la okuloj liaj. Amoro havas bluajn okulojn!"

"Certe!" kantis la birdetoj de la arbaro: "Amoro havas bluajn okulojn!"

"Jes, certe!" diris la Rozo, "Amoro havas bluajn okulojn!"

Amoro rigardis la Sunon, kaj diris: "Ho Suno, kial vi estas en la arbaro?"

"Nu!" diris la Suno, "mi atentis la birdetojn, kiuj kantis: 'Ho, la bela Amoro'; kaj mi estas en la arbaro por vidi vin."

Amoro diris, "Ho Suno, vi estas sciama, tre sciama."

"Jes," diris la Suno, "mi estas sciama, sed la Rozo gardis vin."

"Dank'! kara Rozo," diris eta Amoro, "dank', dank'. Vi estas bona, kara Rozo, kaj vi estas tiel bela, kiel bona. Kian rekompenco vi deziras, kara Rozo, vi kiu estas la plej bela el ĉiuj floroj?"

"Ho!" diris la Rozo, "Donu al mi unu ĉarmon plu!"

"Kion!" diris Amoro surprizite. "Vi demandas unu ĉarmon plu. Neeble! Mi jam estas doninta al vi ĉiujn ĉarmojn. Mi donis al vi perfektan formon. Mi donis al vi koloron ĉarman. Mi donis al vi parfumon delikatan, kaj ĉiujn ĉarmojn, kaj ĉiujn virtojn. Nun vi demandas unu ĉarmon plu. Estas senprudente!"

"Nu!" diris la Rozo, "prudente aŭ ne prudente, mi demandas de vi unu ĉarmon plu, kara Amoro. Mi gardis vin. Rekompencu min!"

"Ne estas eble!" diris la dieto.

Sed la Rozo insistis. Fine Amoro kolere diris: "Rozo, vi estas bela, vi estas la plej bela el ĉiuj floroj, sed vi ne estas saĝa." Kaj li ekprenis iom da musko, kaj ĵetante ĝin sur la Rozon, li diris: "Vi meritas nur tion ĉi!"

La Rozo, kovrita de verda musko, ŝajnis pli belega ol iam antaŭe, kaj ĝoj-

plene ŝi ekkriis: "Dank', mia bela Amoro! Dank', vi estas doninta al mi unu rekompenco. Vi estas al mi doninta unu ĉarmon plu." "Jes!" diris Amoro surprizite. "Mi estas doninta al vi unu ĉarmon plu!"

La Suno rigardis ŝin, kaj ankaŭ diris: "Jes, la Rozo havas alian ĉarmon." Kaj ĉiuj la birdetoj kantis: "Jes, bela Amoro donis alian ĉarmon al la Rozo, al la plej bela el floroj."

Kaj Amoro foriris, kantante: "La Muskrozo estas la plej bela el ĉiuj floroj. Ŝi ankaŭ estas bona. Ŝi gardis min kiam la Suno venis por eltrovi la koloron de miaj okuloj."

Kaj de tiu tago la Rozo, tiu ĉi koke-tolino, ĉiam portas iom da musko.

LA ESKIMO.

Ĉi tiu mallonga skizo celas korekti iujn popularajn erarojn pri ĉi tiu tiom kalumniita popolo. La Eskimo estas ŝparema, energia, feliĉa popolo, kiu ekzistas ĉe pli alta etaĝo de reala, materia bonstato ol preskaŭ iu alia gento, ne esceptinte nian tiom laŭdatan Usonanaron, kaj certe ne esceptinte la Salteaux' indianojn, la plej inteligentan, ŝpareman, antaŭzorgeman genton el la ruĝhaŭtuloj de Norda Ameriko. Malkorekta estas la ĝenerala supozo ke la Eskimoj loĝas en la malplej dezirindaj partoj de nia kontinento, kiel estas ankaŭ la ideo ke ruĝhaŭtulaj gentoj jam antaŭ longe forpelis ilin ĝis iliaj nunaj lokoj; neniu tia gento en la interspaco de centoj da kilometroj de la Eskimoj povas, kaj kredeble neniam povis, peli ĉi tiujn ien. La temperaturo de la eskima lando neniam falis sub kvindek kvin ~~degreojn~~ sub la nulo; tamen, multe de enlandaj gentoj ruĝhaŭtulaj devas suferadi temperaturon ofte sepdek ~~degreojn~~ sub la nulo. La Eskimoj obtenas la fajrolignon per flosaligno ĝuste tiel facile kiel la indianoj ĝin obtenas de la arbaroj. La eskimoj ankaŭ havas la samajn ĉasbestojn, kaj plie, li havas la polusan, aŭ blankan urson, la balenon, la rosmaron, la fokon, kaj

aliajn. La ĝusta rezulto devas montri balancon al la Eskimo. Neniu iam aŭdis sciigaĵon pri la morto de Eskimoj pro malsato; sed raportoj pri tutaj gentoj nordamerikaj formortintaj pro malsufiĉeco estas nur tro ofte ripetitaj. Ke la Eskimoj ekzistis bone dum la estinteco estas afero de tradicio; ke ili ekzistas bone hodiaŭ iu kiu vizitas ilin povas vidi. Ili havas nenion de la senokupeco, malŝparemeco, aŭ senzorgeco de la ruĝhaŭtuloj; nek la eskimaj viroj sidas senokupeme dum la virinoj faras la laboron. La Eskimo, viro aŭ virino, estas neniam senokupa; se viro vizitas najbaron, li ne eliras kun malplena mano; li prenas kun si fiŝreton kiun li devas rebonigi, pafilon por purigi, aron da hunda jungaĵo por fari aŭ rebonigi. Ĉasante aŭ fiŝante, li estas egale energia kaj persista; li ĉasas kaj fiŝas kiam la ordinara ruĝhaŭtulo konsiderus la tagon tro varmega, tro malvarma, tro pluva, tro ventega. La eskimaj loĝejoj ne estas, kiel populare supozite, malpuregaj kaj malbonodoraj kavoj; kompreneble ili ne estas vaporvarmataj kasteloj, sed la solaodoro venas de la fiŝoj, multe da kiuj estas ĉiam enprovizaj. La "igloe," la eskima loĝejo, estas la plej bona domo kiun la lando povas provizi, kaj plej bone taŭgas por la speco de ekzisto tie. La edziĝa soleno inter la Eskimoj estas eĉ pli simpla ol tiu de multaj ruĝhaŭtulaj gentoj, kvankam ĝi estas tre simpla inter ĉi tiuj; la eskima viro nur prenas sian edzinotan hejmen kun si,—ili estas edzigitaj. La eksedziĝo estas egale simpla,—la gedzog nur ĉesas loĝi kune; malgraŭ la facileco de ĉi tiuj gravaj detaloj de ekzisto, la sistemo ŝajnas taŭgi, ĉar ambaŭ personoj efektivamente la eksedzigon, estas ĉiam bonaj; oni ne aŭdas pri familiaj malpacoj kaj disputoj, tial ke estus ordinare nur unu, sekvota je eksedziĝo.

La Eskimoj ne estas degenerintaj per la kulpoj de la blankulo, kaj kvankam ili estas malaltaj, ili havas pro sia aktiva, en la plena aero ekzisto, grandan fortmuskolan disvolviĝon; oni ne povas diri ke estas iuj signoj de la rasa ekmalfortiĝo tiel klare videbla en ĉiu nordamerika

indiana gento. Koni la Eskimojn estas estimi iliajn multajn bonegajn ecojn, kelkajn el kiuj mi estas en ĉi tio peninta skizi. Memoru ĉi tion: Tiu kiu rakontas la malnovan fabelon pri la eskima malpureco, senokupemo, malvigleco, kaj cetere, tute ne konas la Eskimon.

Edwin E. La Beree.

Ottawa, Canada.

PENSOJ

Eltiritaj el *La Suno Hispana*.

La vero eniras en reĝajn palacojn, kiam oni disbatas iliajn pordojn.—*Barriere*.

Kiam ni estas kun amiko, ni estas nek solaj, nek du.—*Barthelemy*.

Kiuj malŝatas virinon, ne komprenas ŝin.—*Basora*.

La profunda studo pri modo, estas la literaturo ĉe la virinoj.—*Beauchene*.

Imitado supozigas ĉiam malsuperan talenton en imitanto.—*Bello*.

La virino estas miksaĵo de singardemo kaj malsingardemo; de virto kaj malvirto; de boneco kaj kolero; de ambicio kaj malavareco; de malforteco kaj fortenco.—*Bescherelle*.

Sufiĉas esti viro por esti bona patro, kaj estas necese esti bonulo por fariĝi bona filo.—*Blanchard*.

Estas pli da nobleco kaj animgrandeco en pardono, ol en venĝo.—*La Sama*.

Malspritulo trovas ĉiam pli malspritan viron, kiu lin admiras.—*Boileau*.

Kiam la konstitucio de ŝtato estas enigmo, ĝia estonto estas problemo.—*Bonala (Vicgrafo)*.

Lukso estas nur malriĉeco de altranguloj.—*La Sama*.

STRICTLY CONFIDENTIAL

A NEW VOICE.

Were you ever left suddenly in possession of a battle-ship, or a powder magazine, or an Esperanto magazine, with the whole responsibility resting upon you, realizing that if you touch the wrong button you are likely to find yourself sitting on the edge of a cloud sewing up a torn place in your sleeve?

Sinjoro Baker is on the way to Europe, leaving this Confidential Talk department in the hands of me. He has been telling you here, each month, the things uppermost in the plans for this magazine. I am supposed to do the same.

It's remarkably easy this time, for we have just one idea—the *Barcelona Number*. Never have we advertised a thing so far in advance nor laid such careful plans for a big success—nor risked as much.

You have seen the volunteer fire department in a country town, with hose connected and nozzle directed to the burning house, and heard the chorus shouting "Wa-a-ter!" to the man with the wrench. How long it seemed before the stream began to play! And then, perhaps, the pressure was too light!

We are looking for high pressure on this Barcelona Number of ours. The magazine will be overhauled from the first page of the cover to the last, and every piece of advertising that can be dispensed with will be thrown out. Several fine engravings of congress incidents and people will be secured. Every line of the text will be revised to cut superfluous words and phrases. The main article will be in both English and Esperanto.

When the forms are finally on the big automatic press in the basement, which prints an entire copy at a single impression, it will be *too late* for us to be guessing at the number of copies you

will require. There are other papers and magazines waiting for that same press, and our own December forms to be made ready. If we were printing a book or a pamphlet without a date it would be different, but dated matter must be used while it is "hot" or it loses nine-tenths of its value. We want to print within a few hundred, at least, of the right number. To be several thousand short will disappoint other people; to have several thousand too many will disappoint us.

The special rate of five cents per copy in bundles holds for this number. Unless convenient, you need not send remittance for orders of twenty copies or more until after publication—Mr. Advertiser, mark that: we trust our readers, and they are over ninety-five per cent. good on these orders.

—L. F.

In addition to those reported in previous issues, the following subscriptions have been received for the Barcelona Congress Number:

Miss Ann Beatty, Cardington, Ohio.....	20
E. S. Ehrhardt, Hanover, Penn.....	50
Rev. Horace Dutton, Auburndale, Mass.....	80
Elgin Esperanto Society, Elgin, Ill.....	50
Esperanto Association of N. A.....	400
Dr. Elmer Haynes, Lewis, Kans.....	40
Dr. J. L. Roseboom, Rochester, N. Y.....	20
I. Fred Knowlan, Philadelphia, Penn.....	20
D. E. Parrish, Toronto, S. D.....	20
J. J. Sussmuth, Bridgeport, Conn.....	20
Jos. Fischer, Point Arena, Calif.....	20
Mrs. C. O. Barrows, Portland, Me.....	20
E. C. Armstrong, Williamsport, Penn.....	30
Albert Peterson, Balaton, Minn.....	24
Lee A. Miller, Wilmington, Del.....	20
H. Ben, Wheeling, West Virginia.....	25
H. C. Jenkins, Swarthmore, Penn.....	20
Jos. Schmid, Jr., Buffalo, N. Y.....	20
Miss Mabel Hoyt, Bird's Landing, Calif.....	20
H. H. Hayssen, Chunchula, Ala.....	25
Charles H. Briggs, Minneapolis, Minn.....	25
Miss Delia C. Condon, Washington, D. C....	20
Miss Clara J. Brown, Asbury Park, N. J.....	20
R. W. Mason, Elberton, Wash.....	20
E. S. Peak, Charleston, Wash.....	20
S. E. Garber, Leon, Iowa.....	20
H. Denlinger, Portland, Ore.....	20

Cleveland Esperanto Society, Cleveland, O.	200
D. O. S. Lowell, Dorchester Centre, Mass., (for College President)	50
J. C. Snyder Redland, Calif., (for College Professors)	30

PARTING WORDS FROM BAKER.

Hoboken, N. J., August 17, 1909.

Dear Samideanoj: I'm off to Europe today, with the purpose of seeing some things worth writing and talking about. As to the writing about them, it's bully to have a magazine of your own and be able to print your copy, however dull or dense it may be. As to the talking about them—well, that involves quite another matter.

I expect to see things which the Esperantists would like to be *told* about, and which they would like to have their friends *hear* about. After all, the most convincing form of propaganda is always the lecture, with the accompanying exhibition of Esperanto books and magazines, and first-hand response to objections and questions. I have not heretofore been able to lecture with any great enthusiasm, because when one is a personal target for questions his position is much stronger if he speaks from observation.

On my return from Europe I expect to devote a considerable amount of time to propaganda lectures, for lecturing is as much my "job" as publishing—in fact this magazine was largely supported in its infancy by certain supposed-to-be-funny stunts on the platform.

There is no need to conceal the horrible fact that any local club or committee which wants to hear the editor of *Amerika Esperantisto* lecture in their "opera house" will have to guarantee the expenses of the happy event. The greatest expense item is usually railway fare. In the smaller eastern states, with their network of railroads, this can be made very low by a careful arrangement of route and dates. To do this, engagements should be made far in advance.

A single enthusiastic Esperantist, in a town of 2,000 population or more, is, if he be of the stuff which knows not discouragement or failure, a sufficient lecture committee. Let him follow the suggestions given, bearing always in mind that the lecturer is supposed to

entertain his auditors, and not merely hurl statistics into their yawning mouths.

A great amount of lecturing and organizing must be done if we are to "get away" creditably with the Sixth International Congress. Are *you* willing to arrange for a lecture in your home town? And to help organize a club?

Write the company, in Chicago, and we'll see about it. ARTHUR BAKER.

CONCENTRATION.

An old story in the manufacturing and buying world is that the larger the output and sale of an article, the lower the cost. It is very doubtful that, if we were to depend on direct and spontaneous sales for our little twenty-cent books, we would issue a very large number of them. Our plan of selling ten for \$1.00 on a subscription basis (*La Deko Internacia*) simply forces the co-operative buying of hundreds of people who otherwise would buy at random. They get the benefit of the reduction and we get—well, we don't know yet. Have you sent in your subscription?

NO CHANGE IN LOCATION.

Observe the new street number for the American Esperantist Company—708-714 East Fortieth. We have not moved, but the numbers in Chicago have been moved, and our old one is several blocks away. The postmen of our little city are having the time of their lives with a new numbering system which changes the addresses of over a million people all at once, so deduct what you can from their troubles by using our new number. Just the same, plain "Chicago" with no number or street is a sufficient address to insure arrival of any mail.

EXTRAS OF THIS NUMBER.

Last year our Chautauqua Congress number was sold out in a few days after publication, and many were disappointed. This year, though we've insisted on your ordering in advance, we print just one thousand copies more than have been ordered. These may last a week, or a year, but if you fail to order right now and can't secure them later, please blame us. In bundles of five or more, five cents a copy, while they last.

CLASSIFIED ADVERTISING

Rate per line.....10 cents
Minimum charge.....20 cents

Prezo po linio.....Sd. 20
Minimuma sumo.....Sd. 40

FAKO DE KORESPONDADO

KLARIGO KAJ REGULOJ: La signo P montras, ke oni volas nur poŝtkartojn vidaĵajn; la signo L, nur leterojn. Sen signo, aŭ leterojn. Tio da amerikanoj volas fremdajn korespondantojn, ke ni enpresas senpage adresojn de eksterlanduloj. Kiam vi skribas dudek personojn, ne esperu pli ol dek kvin respondojn, ĉar eĉ esperantistoj estas nur homoj.

UNITED STATES—USONO

R. E. Dooley, Hydro, Oklahoma, Usono, volas korespondi kun socialisto (foreign only).
Stephen Hurley, Fairmount, N. D.
Fno. Lois D. Beck, Greenland, N. H.
Por Esperanto gazeto aŭ poŝtmarkoj sendos ilustritan poŝtkarton Sro. Stephen Hurley, Fairmount, N. D.
P W. F. Keeler, 104 West 96th St., New York City.
P C. H. Gibbons, 407 Winona St., Austin, Minn.
Elmer S. Caylor, Sta. A, Columbus, Ohio.
Joseph A. Roesch, Marine Barracks, Washington, D. C.
P John A. Ramstead, R. F. D. No. 2, Spokane, Wash.
Frank N. Hale, Green Ridge, Mo.
Thos. A. Kolburgh, 1010 South 7th Street, Tacoma, Wash.
Sino. W. B. Howard, 4722 Cap. Ave., Omaha, Neb.
Robert Ashford, Watkinsonville, Ga.
P Fno. Agnes Roberts, 1920 South 53rd Street, Omaha, Neb.
Elmer Johnson, Box 311, Sandwich, Ill.
Dro. W. E. Damon, 813 John Street, Portsmouth, Ohio, deziras interŝanĝi aŭ ilustritajn poŝtkartojn, aŭ poŝtmarkojn, (precipe kun fremduloj). Ĉiam respondos tuj.
J. W. Stockman, Red Cloud, Neb., volas korespondi kun amerikanoj aŭ fremdlanduloj per ilustritaj poŝtkartoj.

FOREIGN—EKSTERLANDA

ALGIERS.

Grupo esperantista volas korespondi per ilustritajn poŝtkartojn kun nefrancaj esperantistoj. Adresu Gaston French, sekretario Grupo Esperantista, Philippeville, Algiers.

AUSTRIA.

P Eugen Esterak, M. Ostrau, Moravio, Austria.
Jozef Pollaczek, Prag VIII, Primatorenstrasse 601, Austria.
P Jan Kordač, Mistek, Moravia.
J. Tenora, Moravec, Moravia.
Nagy Joszej, VI Hegedus Sandor-U. 17, III. em II, Budapest.
Ludvik Janos, abituriento, Kromeriz, Vodni ul. 90, Moravio.
Sro. K. Ratzka, Ostrawitz, Moravia, Austria.
Sro. Karel Kotek, Tylova ul., Kromeriz, Moravia, Austria, volas interŝanĝi poŝtkartojn kaj poŝtmarkojn.
Sro. Jan Korinek, Oplocany u. Tovacova, Moravia, Austria, deziras interŝanĝi sekajn kreskaĵojn kaj insekton aŭ korespondi pri tiuj objektoj. Okaze angle, france kaj germane.
Sro. Vlacil, Hruska u. Kojetina, Moravia, Austria.

BELGIUM.

Maruis Roe, Krugerplaco 23, Antwerp, Belgium.
P. Attabaer, 3 Place de l'Université, Louvain.
H. Balthazart (filo), Place de Liege, Beyne-Heusay.

BOHEMIA

Fno. Bozka Keyzlarova, Cervený Kostelec, Strato Svato-jukabska
P Sro. Josef Šupich, Cervený Kostelec, naproti kosteln.
Fno. Marie Prochazkova, Raffice, 50, Smirice, Čechy.
V. Stary, Nova Ves, Popovice, Benešov, Praha.
Heinrich Seidlch, stacidomkasisto, Leipa.
Jozef Polloczek, Primatorenstr. 601, Prag VIII.
J. Vomačka, Nekvacova 1175, Zizkov.
Antono Pelc, Nadrovzui 539, Zamberk
P Fno. Libuse Samkova, Praha, Karlin
Josefy Jaroslav, Vys Myto, Bohemujo.
Ladie Skorepa, Praha Zizkov, nerudova ul 33, Bohemujo.

Por poŝtmarkoj sendos koloritajn kartojn Sro. Jaromir Skrivanek, Jičín, Bohemia.
Ant. Herman, Ceske Budejovice.
Alberto Hirschau, Kralovska 33, Praga Karlin.
Vojtech Jelinek, Kukleny.
Karel Eisner, Praha II, Wenzigova.
Enrico Kneißl, Hradec Kralove.
Jos. Kodl, Dejsina a Plzen.
O de Ployer, Praha Zizkov, Prokpova strato 150.
Vavr Novak, Praha Zizkov, Riegrova ul c 38.
Bohumil Pelz, Ĉe Karas, Aldrichova 264, Praha-Nusle.
Rob Y. Brousil, Praha I 1040.
Rudolf Divis, Lizkova tr 195, Pisek.
Bedrich Pollak, Vys Myto.
Bed. Saska, Lazne Zelernice.
O. Sklencka, Praha II 245.
Josef Smula, Ceske Budejovice, Prazska silnice 22.
Anton Sulc, 11 Mestanska skola, Hohenmuth Vysokem Myte.
Trojan John, Smichov, Palacky-Street 552 111.
Franz Zlatnik, Dvur Kr-n, Str. de Halek 463.
Ant. Heyrovsky, juristo, en Nem. Brod., Bohemujo.
Sro. Ed. Hejny, Kutna Hora, Bohemia.
P Sro. Bedrich Douša, Trebenice apud Locasice, (Mezomontos), Bohemia.
Sro. San Benes, Velke nam 45, Kromeriz, Bohemia, volas interŝanĝi poŝtkartojn kaj poŝtmarkojn.
P Stefan Mihajlov, str. Opalcenska N 1071, Tirnova, Bulgaria.

BRAZIL.

Annibal Lobo, R. Sacramento, 24, Rio de Janeiro.

BULGARIA

R. Kral, str. Ekzarch Joseph 26, Sophia.
Volas korespondi kun ĉiulandaj lertaj terkulturistoj kaj fruktokulturistoj; ankaŭ ŝatus ricevi Esp. ĵurnalojn kaj gazetojn de ĉiulandanoj; ĉiam respondos. Zahary Iliev, Soldato, 4a regimento, 4a roto, Plevno, Bulgarujo.
Sro. R. Kral, str. Ekzarch Joseph 26, Sophia, Bulgaria.
P Ivan Nenkov, Sv. gorska 2299, Tirnova, Bulgaria.

CHILE

Prof. Louis E. Sepulveda Cuadra, Casilla 1679, Santiago

DENMARK

Sro. N. Moesgaard, 19 Kirkestrade, Koge.

FRANCE

Volas interŝanĝi poŝtmarkojn kaj korespondi per ilustritaj poŝtkartoj (d'Or), France, akceptas korespondantojn por gelernantoj; al via bona ĵurnalo.—Jose Lopez Beraza, Bilbao, almenaŭ mi ricevis centon de malsamaj adresoj kiuj volas interŝanĝi poŝtmarkojn kaj korespondi per ilustritaj poŝtkartoj R. Champenois, Villeneuve (Aube) Francujo.
P Sro. Andre Whittle. (15-jara), 78, Voie de la Claise, Saint-Quentin (Aisne), France.
P Sro. Albert Blondelle, instruisto, Ecole Theillier, Desjardins, Saint-Quentin (Aisne), France.
Prof. J. Pion, 34 Rue de la Comedie, Beaune (Cote d'Or), France, akceptas korespondantojn por gelernantoj; certa respondo.
P Sro. J. Rouge, 2 rue Ste. Isidore, Lyon, France.
Volas korespondi kun amerikanoj la jenaj soldatoj ĉiuj en la sama adreso: Caserna du 6 Genie, Angers, France.
Sroj. Bonne, Leau, Henry, May, Roussel, Millour.
Simeon Cotte, 44 rue de Provence, Paris.
R. Champenois, Villeneuve, France.
Auguste Merard, St. Claude (Jura) France.
A. Grezillier, Limoges, France.
P Sro. Marcel Parrot, 21 rue de Tourtille, Paris.
Volas interŝanĝi uzitaj poŝtmarkoj kaj ilustritaj kartoj.
Sro. Wottrich, Freidenstrasse 46, Magdeburg, Germanujo.
P R. Roszler, Frommhagenstrasse 34, II, Stendal, Germany.
P Freidr. Beck, Mulhausen, Elsass.
Sro. Pierre Aubjoux, 128 Avenue Cochery, Montargis, (Loiret), France, volas korespondi aŭ interŝanĝi poŝtmarkojn.
P Sro. Bernard Sanz, Rue des Orteaux 47, Paris.

GERMANY

P Arthur Leicht, Plauen, Vogti, Carolastr. 35
P Sro. H. Wuttke, Pionierstr 21, Magdeburg, Germany, deziras korespondi per ilustritaj poŝtkartoj kaj interŝanĝi uzitajn poŝtmarkojn.

Bankistoj! Atendu! Sub la nomo "Internacia Asocio de Bankistoj Esperantistaj" ĵus estas fondita societo inter Bankistoj kaj Bankoficistoj kies estas plifaciligo de la bankaferaj rilatoj per uzado de Esperanto. La ĵara kotizaĵo estas fiksita je unu spesmilo. Por ricevi plenan informon, sin turni al Sro. Dro. H. Arnhold, Bankejo Arnhold geb, 20 Wasenhausstrasse, Dresden, Germany.

HUNGARY

Sro. Nagy Jozef, studento de medicino, Budapest VI, Hegedius Laudor u. 17, III, deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn kaj poŝtmarkojn.

JAPAN

Sro. T. Nakamura, Yurakusha, Marnouči, Tokio.

MEXICO

Sro. Francisco Herrera Zambrano, Banco National de Mexico, Leon, Gto., Mexico.

Sro. Wencelas Rodriguez, L. y Cos. 19, Vera Cruz, Mexico

ROUMANIA.

✉ Sro. S. Miluta, presisto, Str., Colonel Ghica No. 49, Bukaresto.

✉ Sro. D. Trestioreanu, Str. Viitor No. 91, Bukaresto.

✉ Isidor Steinfeld, Sto. Faurari 27, Bukaresto.

RUSSIA

A. Sudakevič, Moskvo, Povarskaja, Borysoglebskyj per domo N. 14, loĝ. 15.

Volas korespondi kun esperantistoj pri fondo de "Tutmonda Kristana Studenta Ligo" Ivan Ivanovič Aleksejev, Semskaĵa Bolnica, Bogorodsk, Moskvo gub., Russia.

Eŭgeni Vojnovski, Ĉenstohor, Piotrkovska Gubernio, Polujo, Rusujo.

N. Z. Mikulski, 21 Krestovaja Str., Ribinsk, Jarosl. gub., per leteroj pri la ĵugaj demandoj.

Petro Novakovski, Koluŝki, Poland, fervojisto ĉe la stacio de la Varso-Viena fervojo, volas korespondi kun fervojistoj pri aferoj fervojaj.

T. Ziembinski, Hoza 46, II, Warsaw, Poland.

Sro. B. Samsonov, M. Kozihinskij 4, Moscow, Russia, deziras interŝanĝi poŝtkartojn kaj markojn.

SERVIA

✉ Isailo Venadovič, 9 Zeleni venac, Belgrade, Servia, interŝanĝas kartojn nacikostumajn.

Siniša Budjevac, Brankova 19, Belgrade.

SPAIN

Richard Sauren, (akvarelpentristo), Heros 6, Bilbao.

✉ Jose Lopez, Ybarro Hermanos, Bilbao

Sainz Ignacio Argueso, San Ignacio 5, Sestao, Vizcaya.

Juan Ginesta, Strato Paradis, 12, (E. K.) Barcelona.

Miguel Guitart, Calle S. Pedro del Taulat, No. 67 (bis), 1°, 2^a, Barcelona.

✉ Fino. Dominga Cabornero, Ascao-22-tienda, Bilbao, Spain.

HOLDING YOUR GROUND.

Regarding the merits of the American Esperanto Book as compared with any other of the twenty-odd text-books of Esperanto it is not polite for us to make a talk. But we have the right, and we want to insistently point out to every organizer and club official, that the combination of this book and magazine, which is made at prices ranging from 50 cents to \$1.75, offers something not only within the range of any student's purse, but which has decided advantages when it comes to reckoning the results of your work. A text-book is necessarily dry. A magazine need not be so. Many have said that *Amerika Esperantisto* is not. That it will help hold the interest of your student until he has learned the language is hardly a matter for doubt. Advise your student to buy as many books as he can afford; but if

SWEDEN

H. Haroldson, 14 Badstrugatan So., Stockholm.

Ragnar Olsson, Braunkurkogatan 56, Stockholm.

La geanoj de grupo Esperantista de Carcar, Sebu, Philippine Is., desiras korespondi. Skribu sub zorgo de Sro. Jose D. Galuano.

FAKO DE REKLAMO

POR ANONCO TIE ĈI ni taksas Sm. .20 por ĉiu linio, kaj la minimuma sumo estas Sm. .40. Oni povas kalkuli ĝuste po 57 literoj kaj spacoj en ĉiu linio.

English-speaking Esperantists are requested to ask Simplified Spelling Board, 1 Madison Ave., New York, for free printed matter.

Esperanto Conversation Leaflets, five cents each. E. Esther Owen, Delegito U. E. A., Savannah, Georgia.

THE FIRST PRINTING OFFICE in the U. S. to be equipped for Esperanto printing solicits work in either English or Esperanto. Anything from a card to a dictionary will receive prompt and careful attention. Estimates cheerfully furnished and advice if required. All work under the direct supervision of an expert Esperantist. (A. E. A. 167). Send 2c stamp for leaflet Ĉu Esperanto Vivos? giving specimen of work and further details. Ernest F. Dow, West Newton Station, Boston, Mass.

PROF. CHRISTEN may be addressed until September 1st at Spencer Cottage, Chautauqua, N. Y. After that date mail sent in care of American Esperantist Company at Chicago will be promptly forwarded.

PLEASE DO NOT at any time make remittances payable to individuals, but always to "American Esperantist Company." Mr. Baker is often out of town. Do not send subscription and book orders to the Association, but always to "American Esperantist Company."

OUR NEW NUMBER does not mean a change of location. We are at the same place. Visitors in Chicago, call Telephone Douglas 3113. To visit us, take Cottage Grove Avenue car on Wabash Avenue and get off at Fortieth Street, or South Side Elevated to Vincennes Station.

WE HAVE AN OLIVER TYPEWRITER which we don't use because we have a uniform equipment of another make. It is the kind of machine which the second-hand man would brush up and sell you at \$35.00. It has the Esperanto accent. We haven't time to fix it up. You send us \$20.00 for it, spend an hour or so cleaning and oiling it, and you'll have a \$35.00 machine.

he can afford but one, see that he gets the American Esperanto Book in combination with the magazine. Fewer will fall by the wayside if you take this advice.

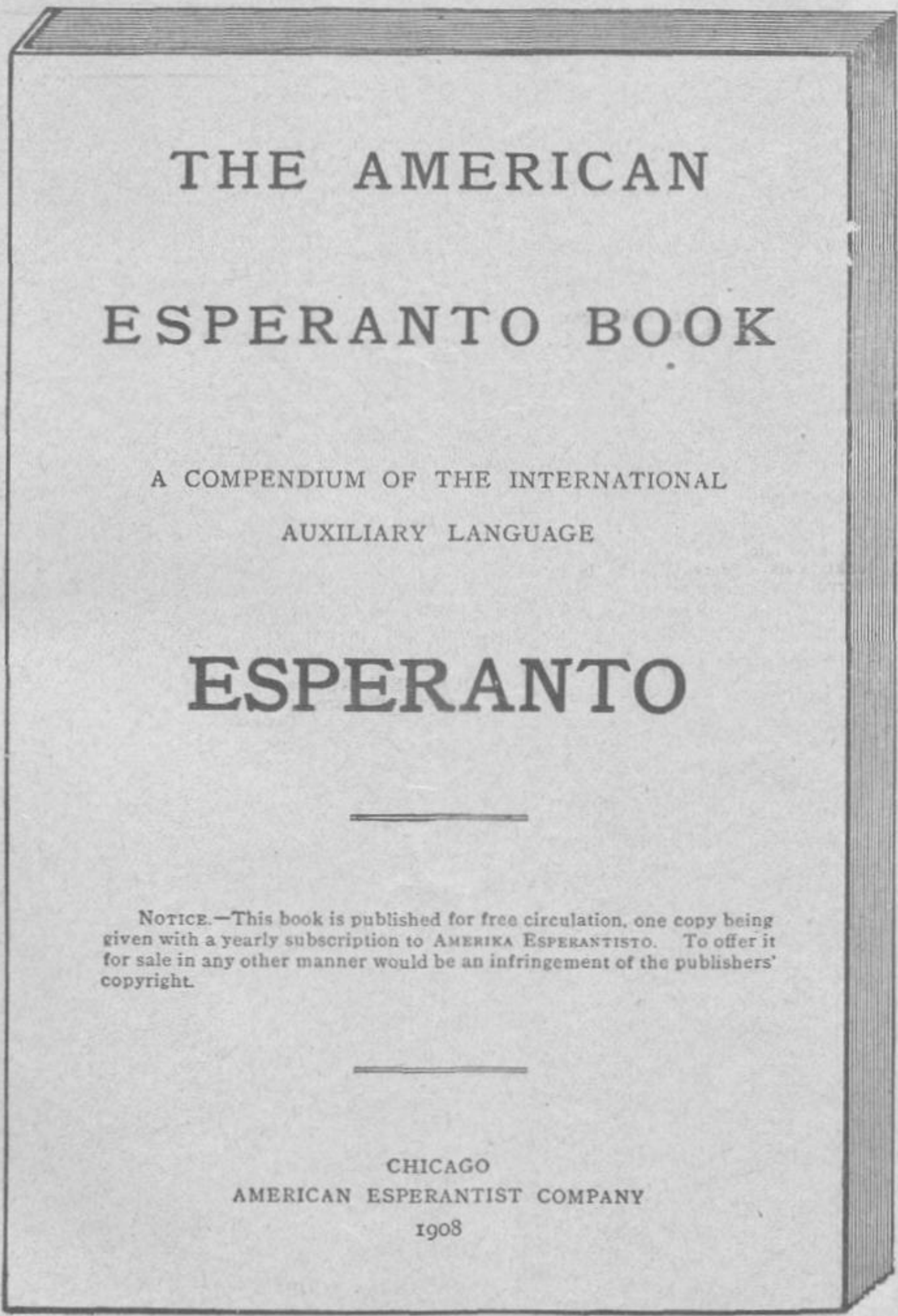
NOTICE TO ADVERTISERS.

All advertising not entitled by special contract to publication in the November number will be omitted from that issue to make room for reading matter. The limited amount of advertising we carry does not justify the addition of a sheet, and even if this were possible the circulation of this number, containing our special report of the Fifth International Congress of Esperanto, will be so large that the cost per page will greatly exceed our current advertising rate. We ask our advertisers to remember that in the end the best medium is that which places the interest of the reader first.

New Premium Edition

THE AMERICAN ESPERANTO BOOK

A COMPENDIUM OF THE INTERNATIONAL
AUXILIARY LANGUAGE

ESPERANTO

NOTICE.—This book is published for free circulation, one copy being given with a yearly subscription to AMERIKA ESPERANTISTO. To offer it for sale in any other manner would be an infringement of the publishers' copyright.

CHICAGO
AMERICAN ESPERANTIST COMPANY
1908

Exact size shown ; bible paper, paper cover ; total weight 4 oz. Sewed, opens flat, easily carried in pocket. Free with a yearly subscription to AMERIKA ESPERANTISTO. Same text as the cloth-bound book, less seven unimportant pages. See p. 2, cover.

The American Esperanto Book

ARTHUR BAKER

"The very best manual yet produced."—*The British Esperantist*